

Włodzimierz Grycner

PEESEMKA

**PAŃSTWOWA SZKOŁA MORSKA W
SZCZECINIE NA WAŁACH CHROBREGO
1963-1972 r.**

Szczecin, 2021 r.

Po dziesięciu latach przerwy powołano ponownie do życia Państwową Szkołę Morską w Szczecinie. Był rok 1963.

PEESEMKA

Proletariusze wszystkich krajów łączcie się

Głos Szczeciński

Organ Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii i

ROK XVII 266 (5457)

C

Szczecin, poniedziałek, 11 listopada 1968 r.

Min. Żeglugi prof. dr St. Darski w Szczecinie Wielki dzień uczelni morskich

● Sztafendar dla PSM ● Uroczysta akademія ● Immatrykulacja elewów

◆ Pers
◆ Duże
Inwe

(Inf. wt.). Wczoraj odbyła się wspólna uroczystość szcześcińskich uczelni morskich. Państwowa Szkoła Morska, kształcąca oficerów floty handlowej, rozpoczynając pierwszy rok nauczania, otrzymała sztandar szkolny. W Państwowej Szkole Rybołówstwa Morskiego, kształcącej oficerów dalekomorskiej floty rybackiej, rozpoczął się drugi rok nauki. Po okresie kandydackim odbyło się ślubowanie nowo przyjętych elewów obydwu szkół.

rektorat PSM, który prezentuje go przy dźwiękach hymnu narodowego, a następnie przekazuje powstałemu sztandarowemu uczniowi.

„Do przystąpił”. Nowa przysięga uczenników PSM, a następnie uczniowie z PSRM z uduchowionymi głosami powtarzają słowa ślubowania. Następuje defilada obydwu szkół. Kolonny szkolne ze sztandarami na czele maszerują pod Dworkiem Wodociągów, gdzie delegacje składają wieńce.

W sali Filharmonii Szczecińskiej odbyła się uroczysta akademія oraz immatrykulacja nowo przyjętych elewów obydwu szcześcińskich uczelni morskich.

Do zebranych przemówił min. żeglugi prof. dr St. Darski. Przede wszystkim podziękował pracy i awansowi w szybko rozwijających się flotach — handlowej i rybackiej, minister żeglugi elewów obydwu szkół jak najlepszych postępowanie w nauce i prowadzeniu w przyszłej pracy na morzu.

I sekretarz KW PZPR tow. A. Walaszek w imieniu egzekutywy KW PZPR i Komitetu Wojewódzkiego Frontu Jedności Narodu stał się pedagogom i uczniom szcześcińskich szkół morskich serdeczne życzenia pomysłowości w ich pracy i nauce.

Przewodniczący przewodni Akademii odezwał się telegramy od instytucji i przedsiębiorstw morskich z życzeniami dla nowo powstałej PSM. Delegacja łopali z Walbrzycha wręczyła dyrektorowi PSM symbolizującą czapkę głową górniczą. Następnie min. Darski dokonał aktu immatrykulacji nowo przyjętych elewów, wręczając im indeksy.

Po części artystycznej akademii odbyło się spotkanie szkół morskich i spotkanie rodziców elewów z pedagogami. (J.L.)

Min. Darski wręcza indeksy nowo przyjętym uc

Defilada elewów PSM i PSRM w Szczecinie
Fot. K. DMOCH

28,5 miliarda w PKO

WARSZAWA. Stan wkładów pieniężnych ludności w PKO wynosił w dniu 31 października br. 28.523 mln zł, w tym na książeczkach oszczędnościowych 26.004 mln zł.

W październiku oszczędności wzrosły o 1.097 mln zł, a w ciągu 10 miesięcy br. o 8.396 mln zł.

Właściciele książeczek oszczędnościowych otrzymali w br. 519 mln zł tytułem odsetek i premii. 383 mln zł stanowiła odsetki dopłacone do książeczek PRO. Ponadto właściciele książeczek wylosowali 1 441 samochodów osobowych, 709 motocykli, 196 motorowerów oraz 136 skuterów na wozach krajowe i zagraniczne. (PAP)

Przed jesienną sesją Sejmu Główne zadanie: budżet

Wypowiedź marszałka Cz. Wycecha

WARSZAWA. We wtorek, 12 bm. odbędzie się posiedzenie plenarne Sejmu. W związku z tym marszałek Sejmu — CZESŁAW WYCECH udzielił Polskiej Agencji Prasowej wypowiedzi:

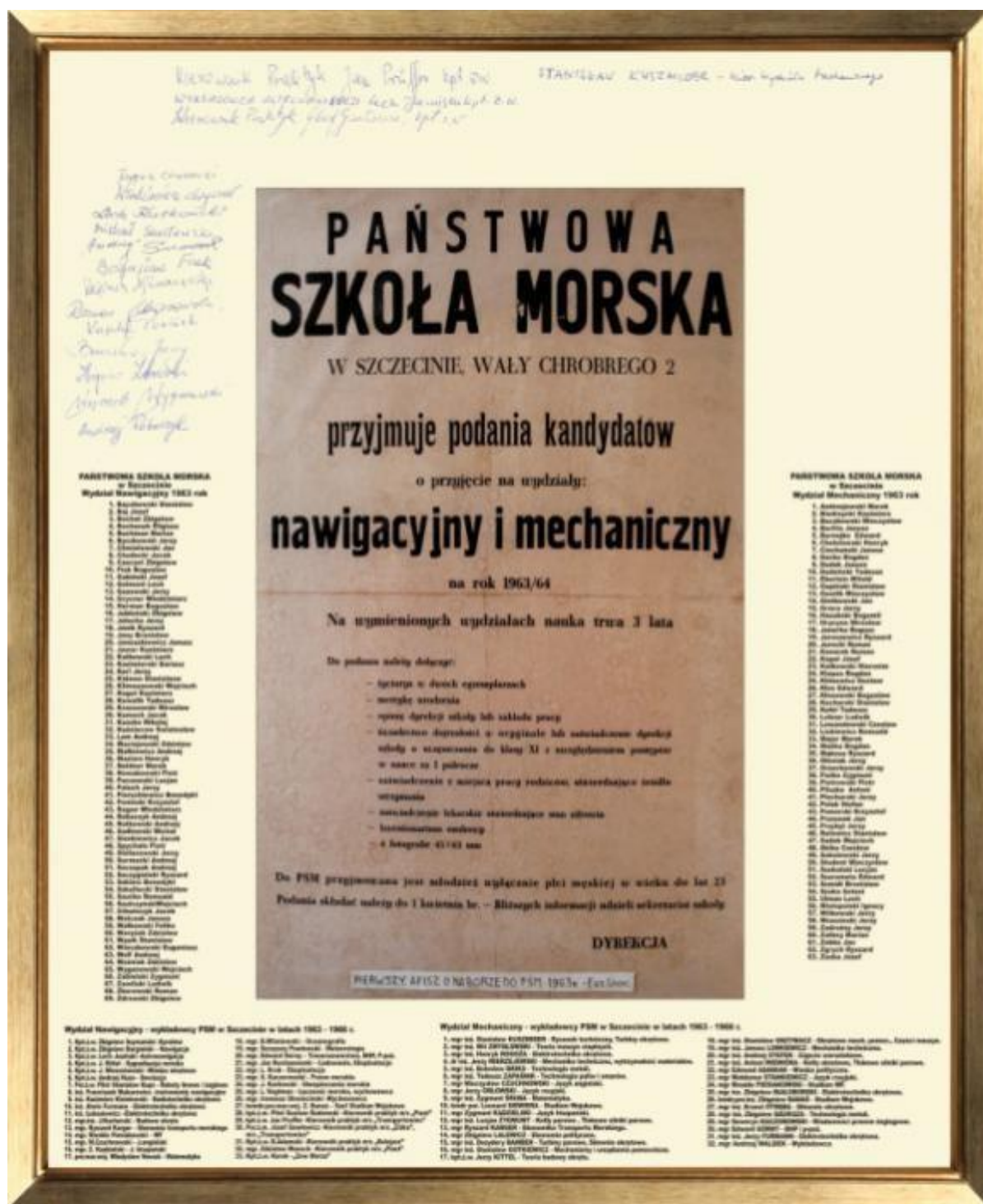
Inauguracja

— Sesja w niedzielę kadencji sesja Sejmu — odpowiedział m. in. marszałek Wycech — ma jako główne

Delegacja handlowa Izraela w Polsce

WARSZAWA. W niedzielę 10 bm. przybyła do Warszawy delegacja handlowa Izraela w celu przeprowadzenia rozmów w sprawie wymiany towarowej między obiema krajami. (PAP)

A tak pisały gazety z tamtych lat.

Oryginalny plakat inauguracyjny PSM w Szczecinie z 1963 r., z dopisanymi wykładowcami i studentami.

PAŃSTWOWA SZKOŁA MORSKA W SZCZECINIE

WYDZIAŁ NAWIGACYJNY 1963-66

Dzień na Studium Wojskowym

Pluton I aN w drodze na pływalnię
(J. Chudecki, D. Kazimierski, B. Jany,
M. Buchman, L. Golmont, H. Maziarz,
B. Fiuk i W. Grycner)

Czwórka z sali 122: J. Kerl,
W. Klimaszewski, K. Kogut i S. Kidawa

Mjr. Biegus i zajęcia na SW- Z. Czeccot,
T. Kowalik, W. Janowski, B. Herma,
W. Klimaszewski, B. Jany, J. Kamocho,
E. Bochenek, B. Gburczuk, S. Kuzmiecowa,
J. Gabiński i J. Guzowski

Obóz wojskowy w Uście 1964 r.
K. Jawor, Z. Zdrowski i E. Bochenek

Przed wyjściem na strzelnicę:
J. Urbatczyk, R. Szczygielski,
W. Szczytyński i R. Szucko

Łasek Arkoteki: A. Surmacki,
R. Szczygielski, W. Szczytyński,
B. Szklarz, A. Szczupak i R. Szucko

Na defiladzie: K. Jawor, R. Szczygielski,
W. Wyganowski, M. Sadłowski, R. Szucko
i J. Baj

Wymarsz na defiladę

na Walich: W. Szczytyński,
E. Bochenek i A. Surmacki

Najlepsza osada wiosłarska Szczecina
1963-66 r. Osłomka PSM:
Od góry: trener Walendziak, L. Ułman,
B. Kufel, J. Ciechanski i dolny rząd:
W. Grycner, A. Robaczek, B. Kłosowski,
A. Wolf i S. Kidawa

W sali internatu: K. Jawor, W. Grycner,
i M. Kuszek

Piłkarska jedenastka nawigatorów 1963 r.
Od góry i od lewej: W. Grycner, L. Katkowski,
L. Zawilski, W. Wyganowski, A. Wolf,
J. Baj, J. Sienkiewicz, J. Gabiński,
A. Surmacki, Z. Bochat, J. Paluch

Podczas wykładu z Astronawigacji:
kpt.ż.w. Lech Jasiński i słuchacze:
W. Grycner, K. Jawor, M. Kuszek
i L. Katkowski

Słuchacze III-go roku przed szkołą:
H. Maziarz, J. Byczkowski, L. Golmont,
A. Robaczek, L. Kołkowski, S. Kidawa,
S. Wąsik, K. Jawor, W. Grycner i J. Jalocho

Plakat z rozpoczęcia studiów PSM.

Projekt Tableau w trakcie wykonania.

W Sali Tradycji AMS. Od prawej: Bernard Wiśniewski, Zbigniew Zdrowski, Lech Jasiński, Witold Szadokierski.

W Sali Tradycji AMS. Od prawej: Bogusław Fiuk, Zdzisław Maciejowski, Krzysztof Poniński.

W Sali Tradycji AMS. Od prawej Bernard Wiśniewski, Stanisław Kuszmider.

W Sali Tradycji AMS. Od prawej: Jan Jany, Zbigniew Zdrowski, Włodzimierz Grycner.

W Sali Tradycji AMS. Od prawej: Jerzy Byczkowski, Lech Jasiński, Bogusław Fiuk, Zdzisław Maciejowski, Krzysztof Poniński.

W Sali Tradycji AMS. Od prawej: Włodzimierz Grycner, Elżbieta Kubowska-dziennikarka.

W Sali Tradycji AMS. Od prawej: Lech Katkowski, Włodzimierz Grycner, Krzysztof Poniński, Jerzy Byczkowski, Zdzisław Maciejowski, Jacek Sienkiewicz, Kazimierz Jawor, Zbigniew Zdrowski.

W Sali Tradycji AMS. Od prawej: Jan Jany, Lech Katkowski, Włodzimierz Grycner, Michał Kasprzak, Krzysztof Poniński, Jerzy Byczkowski, Bogusław Fiuk, Jacek Sienkiewicz, Kazimierz Jawor, Zbigniew Zdrowski.

W Sali Tradycji AM w oczekiwaniu na odsłonięcie Tableau. Od prawej: Jerzy Byczkowski, Ronan Zborowski, Jan Jany, Lech Katkowski, Stanisław Kuzmider, Jan Prüffer, Włodzimierz Grycner, Lech Jasiński, Kazimierz Jawor, Zdzisław Maciejowski, Michał Kasprzak, Jacek Sienkiewicz, Zbigniew Zdrowski, Bogusław Fiuk, Bernard Wiśniewski, Krzysztof Poniński.

W Sali Tradycji AMS. Od prawej: Roman Zborowski, Jan Jany, Włodzimierz Grycner, Lech Katkowski, Stanisław Kuzmider, Lech Jasiński, Kazimierz Jawor, Zbigniew Zdrowski.

W Sali Tradycji AMS w oczekiwaniu na odsłonięcie Tableau. Demonstracja plakatu inauguracyjnego PSM w Szczecinie z 1963r. Od prawej: Jerzy Byczkowski, Andrzej Surmacki, Roman Zborowski, Wiktor Czapp, Jan Jany, Włodzimierz Grycner, Lech Katkowski, Michał Kasprzak, Stanisław Kuszmidler, Jan Prüffer, Lech Jasiński, Kazimierz Jawor, Zbigniew Zdrowski.

W Sali Tradycji AMS. Od prawej: Jerzy Byczkowski, Andrzej Surmacki, Roman Zborowski, Wiktor Czapp, Jan Jany, Włodzimierz Grycner.

W Sali Tradycji AMS. Od prawej: Roman Zborowski, Jerzy Byczkowski.

W Sali Tradycji AMS w oczekiwaniu na odsłonięcie Tableau. Demonstracja plakatu inauguracyjnego PSM w Szczecinie z 1963r. Od prawej: Jan Jany, Włodzimierz Grycner, Lech Katkowski, Michał Kasprzak, Stanisław Kuzmider.

W Sali Tradycji AMS. Od prawej: Michał Kasprzak, Stanisław Kuzmider, Lech Jasiński, Kazimierz Jawor.

W Sali Tradycji AMS. Od prawej: Lech Katkowski, Michał Kasprzak, Stanisław Koszmider, Lech Jasiński, Kazimierz Jawor.

W Sali Tradycji AMS. Od prawej: Roman Zborowski, Andrzej Surmacki, Włodzimierz Grycner.

*Odślonięcie Tableau pierwszych absolwentów PSM w Szczecinie rocznik 1966.
Od prawej: Jacek Sienkiewicz, Lech Katkowski, Jan Jany, Włodzimierz Grycner, Lech Jasiński, Józef Gawłowicz, Jerzy Byczkowski.*

*Odślonięcie Tableau pierwszych absolwentów PSM w Szczecinie rocznik 1966.
Od prawej: Jacek Sienkiewicz, Lech Katkowski, Jan Jany, Włodzimierz
Grycner, Krzysztof Poniński, Józef Gawłowicz.*

*Odslonięcie Tableau pierwszych absolwentów PSM w Szczecinie rocznik 1966.
Od prawej: Jacek Sienkiewicz, Włodzimierz Grycner, Lech Jasiński, Wiktor Czapp, Józef Gawłowicz, Jerzy Byczkowski.*

*Odslonięcie Tableau pierwszych absolwentów PSM w Szczecinie rocznik 1966.
Od prawej: Józef Gawłowicz, Bernard Wiśniewski, Lech Jasiński, Jan Prüffer, Włodzimierz Grycner, Krzysztof Poniński, Kazimierz Jawor, Wiktor Czapp.*

*Odśloniecie Tableau pierwszych absolwentów PSM w Szczecinie rocznik 1966.
Od prawej: Józef Gawłowicz, Bernard Wiśniewski, Lech Jasiński, Jan Prüffer,
Włodzimierz Grycner, Stanisław Kuszmidler, Grażyna Celińska-Skrzypczak,
Krzysztof Poniński, Kazimierz Jawor.*

Odślonięcie Tableau pierwszych absolwentów PSM w Szczecinie rocznik 1966. Od prawej: Jan Prüffer, Włodzimierz Grycner, Krzysztof Poniński, Lech Jasiński, Józef Gawłowicz, Wiktor Czapp, Grażyna Celińska-Skrzypczak.

Odślonięcie Tableau pierwszych absolwentów PSM w Szczecinie rocznik 1966. Od prawej widoczni: Lech Jasiński, Jerzy Byczkowski, Bogusław Fiuk, Michał Kasprzak, Włodzimierz Grycner, Jan Prüffer, Wiktor Czapp.

*Odślonięcie Tableau pierwszych absolwentów PSM w Szczecinie rocznik 1966.
Od prawej: Jacek Sienkiewicz, Zbigniew Zdrowski, Michał Kasprzak, Stanisław
Kuszmider, Włodzimierz Grycner, Jan Prüffer, Krzysztof Poniński, Lech
Jasiński, Andrzej Surmacki.*

*Odślonięcie Tableau pierwszych absolwentów PSM w Szczecinie rocznik 1966.
Od prawej: Andrzej Robaczyk, Lech Katkowski, Bernard Wiśniewski, Bogusław
Fiuk, Zbigniew Zdrowski.*

Odślonięcie Tableau pierwszych absolwentów PSM w Szczecinie rocznik 1966. Od prawej widoczni: Michał Kasprzak, Andrzej Surmacki, Włodzimierz Grycner, Zdzisław Maciejowski, Jan Prüffer, Wiktor Czapp, Jacek Sienkiewicz.

Odślonięcie Tableau pierwszych absolwentów PSM w Szczecinie rocznik 1966. Od prawej widoczni: Bogusław Fiuk, Michał Kasprzak, Stanisław Kuzmider, Andrzej Surmacki, Lech Katkowski, Zdzisław Maciejowski.

Odśłonięcie Tableau pierwszych absolwentów PSM w Szczecinie rocznik 1966.

Od prawej: Michał Kasprzak, Franciszek Miedziński.

Odślonięcie Tableau pierwszych absolwentów PSM w Szczecinie rocznik 1966.

*Od prawej: Andrzej Surmacki, Bogusław Fiuk, Lech Katkowski, Zbigniew Zdrowski,
Kazimierz Jawor.*

Przy Tableau stoją pierwsi absolwenci PSM w Szczecinie na Wałach Chrobrego rocznik 1966. Od prawej: Lech Katkowski, Jan Jany, Włodzimierz Grycner.

W gablotach plakaty i gazety PSM z 1963 r.

*Studenci AMS LMiR przy Tableau pierwszych absolwentów PSM -1966 r. z kpt.ż.w.
Włodzimierzem Grycnerem.*

*Studenci AMS LMiR przy Tableau pierwszych absolwentów PSM -1966 r. . z kpt.ż.w.
Włodzimierzem Grycnerem.*

*Przy Tableau pierwszych absolwentów PSM -1966 r. i Tablicy Kapitanów Żeglugi Wielkiej-
zawieszonych na domu kpt.ż.w. Włodzimierza Grycniera.*

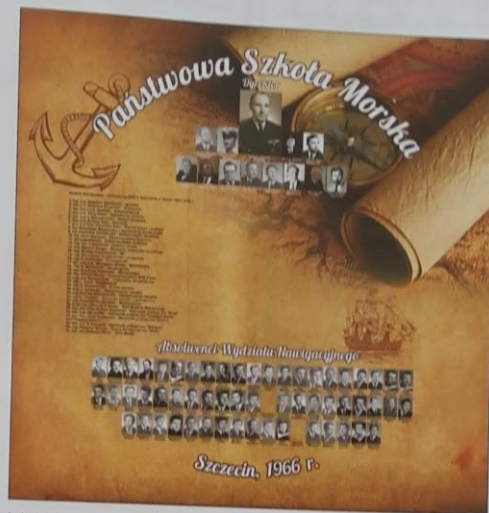
Pół wieku temu mury Państwowej Szkoły Morskiej w Szczecinie opuścili pierwsi absolwenci. 46 osób na Wydziale Nawigacyjnym i 57 na Wydziale Mechanicznym.

Pierwsi absolwenci PSM

PSM w gmachu na Wałach Chrobrego powstała w 1963 roku. Uroczystości związane z oficjalnym otwarciem szkoły odbyły się 10 listopada. W tym dniu PSM otrzymała sztandar szkolny ufundowany przez mieszkańców Szczecina. Na ten sztandar ślubowali pierwsi słuchacze. Nazajutrz w gazetach można było przeczytać: „...Pierwszy rocznik nowej PSM w Szczecinie to wybrańcy Neptuna, garstka szczęśliwców spośród tysięcy chętnych...”. Nie było w tym przesady, ponieważ o jedno miejsce ubiegało się 12 osób, niektórzy twierdzą, że nawet 15. Obowiązywał egzamin, wcale nie łatwy, bo pisemny i ustny z matematyki i fizyki. A do tego test psychologiczny.

Pierwsza PSM w Szczecinie zaistniała w roku 1947. Mieściła się w budynku przy al. Piastów. Funkcjonowała tylko do roku 1953. Potem przez dziewięć lat Szczecin nie miał szkolnictwa morskiego. Dopiero w roku 1962 otwarto Szkołę Rybołówstwa Morskiego. W rok później PSM. W 1968 roku utworzono Wyższą Szkołę Morską, która od roku 2004 nosi nazwę Akademia Morska. Tyle krótkiego przypomnienia przed wspomnieniami pierwszych absolwentów PSM.

Na egzaminy przyjechali do Szczecina z całej Polski. O tym, że jest nabór do nowej PSM, dowiedzieli się z

lokalnej prasy w swoich miejscowościach, lub z miesięcznika „Morze”, powszechnie wówczas czytane.

– Przyjechałem do Szczecina spod Torunia. Na Wałach Chrobrego zobaczyłem tłum chłopaków takich jak ja, trochę wystraszonych, trochę zaciekawionych – wspomina kpt. ż.w. Włodzimierz Gryncner, autor marynistycznych książek. – Dowiedziałem się, że to są kandydaci do PSM. Chciałem zrezygnować, bo wydawało mi się, że nie mam szans przy takiej konkurencji, ja, chłopak ze środkowej Polski, który nawet morza nie widział. Na szczęście tego nie zrobiłem, egzamin bez trudu zdałem.

A potem spełniły się moje marzenia. Zostałem kapitanem, zobaczyłem ka-

nastyka na zewnątrz niezależnie od pogody, slanie piętrowych żelaznych łózek, sprzątanie sal. Śniadanie. Kawaleczek margaryny i topionego serka nazywanego „mordosklejką”, trochę marmolady, zbożowa kawa. Potem był apel, a o ósmej zaczynały się zajęcia. Drugi apel był o godzinie 22. Obowiązywały mundurki i zakaz samowolnego opuszczania internatu. Wychodziło się na przepustkę, a na nią trzeba było zasłużyć. Przed wyjściem dyżurny sprawdzał stan umundurowania, czystość butów. Najbardziej dotkliwą karą za różne przewinienia było „bw”, czyli „bez wyjścia”.

Młodość i młodzieńcze przeżycia się idealizuje. To normalne. Ale po latach absolwenci, dziś starsi panowie z bogatym bagażem doświadczeń, zapewniają, że to skoszarowanie, rygor i twarde zasady nauczyły ich odpowiedzialności, życiowej zaradności, dyscypliny. Nauczyl

Burty „Daru” myją ze stielingów: H. Maziarz, W. Gryncner, L. Pacoski, F. Wołkowski, Z. Woźniak, S. Szkuteczki, K. Kogut i B. Fluk.

wał świata. I ciągle błogosławię ten dzień, w którym podjąłem decyzję o nauce w szkole morskiej.

– Szkoła była skoszarowana. Nie było żadnych klas, grup, tylko plutony jak w wojsku – opowiada Kazimierz Jawor. – Raz w tygodniu mieliśmy studium wojskowe. W jednym budynku znajdowały się sale wykładowe i internat. W nim musieli mieszkać wszyscy, także koledzy ze Szczecina.

W internacie obowiązywały surowe zasady. O szóstej pobudka, gim-

przejazdy, solidarności, umiejętności funkcjonowania w dużej grupie na małej przestrzeni. A także nauczyły szacunku do munduru i morskich tradycji. Podkreślają, że szkoła pod każdym względem, merytorycznym i psychicznym, przygotowała ich do pracy na statkach. Radzili sobie na starych masowcach i na nowoczesnych panamaxach oraz tankowcach. Radzili sobie w

cd. na str. 38 ►

www.obserwator-morski.pl | 37

Nauca grupa na „Palcie”

► dok. ze str. 37

morskim pilotażu i we własnych firmach. Doskonałą opinię mieli mechanicy.

Zmarły niedawno Stanisław Kuszmider (w PSM kierownik Wydziału Mechanicznego, a potem prodziekan) tak powiedział w czasie jubileuszowego spotkania absolwentów: „Byliście

dowiedzieliśmy się, że zginęła cała załoga. Wówczas była to największa katastrofa w polskiej flocie.

– Dla mnie wzorem człowieka i kapitana był Zbigniew Bargielski – mówi kpt. Bogusław Fiuk. – Miałem z nim zajęcia, a także jako początkujący oficer odbyłem z nim kilka rejsów. Wiele się od niego nauczyłem.

Podczas wykładu z astronawigacji: kpt. Ż.w. Lech Jasirski i słuchacze: W. Grycner, K. Jawor, M. Kuszko i L. Kattkowski

tą kadrą morską, która przyczyniła się do rozwoju polskiej floty. Byliście dobrzy. Cenili was nie tylko polscy armatorzy. Dobrze o was mówiono, rozslawialiście Polskę na świecie”.

Dziś we flocie krajowej i zagranicznej pracują synowie pierwszych absolwentów PSM. Są kapitanami, mechanikami.

W pierwszym roku funkcjonowania PSM pomoce naukowe były bardziej niż skromne, ale wykładowcy robili wszystko, by słuchacze zrozumieli nawet najbardziej zawiłe rzeczy. Absolwenci zapewniają, że ich wykłady pamiętają do dziś. Lech Jasirski (późniejszy kapitan i wieloletni dowódca promów) uczył astronawigacji, Zbigniew Bargielski (późniejszy główny nawigator PŻM) uczył nawigacji, Bernard Wiśniewski przybliżał tajniki meteorologii i oceanografii, a Franciszek Makarewicz (późniejszy dyrektor PŻM) – instrumentów nawigacyjnych. Ówczesny dyrektor PŻM, Ryszard Karger miał zajęcia z ekonomiki transportu morskiego.

– Pamiętam, jak któregoś razu w czasie wykładu ktoś wszedł na salę i coś szeptem przekazał dyrektorowi – opowiada kpt. Krzysztof Poniński. – Ten zbłądził i powiedział, że musi natychmiast wracać do biura, bo dostał wiadomość, że zatonał statek „Nysa”. Dla nas to też był szok. Wkrótce

Kiedy po latach otrzymałem dyplom kapitana żeglugi wielkiej, poszedłem mu osobiście podziękować.

Trzy lata temu w 50. rocznicę powstania PSM odbył się zjazd absolwentów pierwszego rocznika. Spotkali się w dawnych szkolnych murach, robili pamiątkowe zdjęcia, wspominali lata szkolne, zawodowe i kolegów, którzy odeszli na wieczne wachty. Cieszyli się, że mimo upływu lat przetrwały przyjaźnie zapoczątkowane przed półwieczem.

Z okazji tamtego jubileuszu w Akademii Morskiej (z inicjatywy kpt. W. Grycnera) zawisło ogromne tableau pierwszego rocznika PSM przy Wałach Chrobrego. Pojawiły się dwie gabloty poświęcone PSM, a w Sali Tradycji – pamiątkowy plakat. W tym roku, w dniu inauguracji roku akademickiego w AM, zostanie przed budynkiem uroczyste odsłonięty kamień z pamiątkową tabliczką.

„To wielu ludziom będzie przypominać, że w gmachu przy Wałach Chrobrego istniała Państwowa Szkoła Morska. A nie wszyscy o tym pamiętają. Niektórzy, nawet z branży morskiej, uważają, że PSM była tylko przy al. Piastów” – mówią absolwenci.

KRYSZYNA POHL

Kapitanowie żeglugi
– rocznik 1965/68, są regularnie już od dziesięciu lat. Przyjeżdżają z różnych zakątków kraju i świętują tylko dzielić się wspomnieniami z pracy w polskiej flocie handlowej. Są także grupą wsparcia, nie strukturalną, statystyczną członkowską jedno - solidarnością

Kosynier z „Daru Pomorskiego”

Inicjatorem spotkania rocznika 65/68 gdyński kpt. Ż.w. Gabriel Oleszek wie o swojej zawodowej karierze na morzu. Autor ponad 20 marynistycznych, a także zów o tematyce związanej z pracą obecnie jako w Szkole Morskiej w Gdyni

– Pierwsze spotkanie rocznika odbyło się w Gdyni. Było nas wówczas niewiele.

Kpt. Ż.w. Gabriel Oleszek podpisuje książkę „Daru Pomorskiego” (1965-1968), wydaną przez

z biegiem czasu dołączyli do niego absolwenci. Na niania przychodzi każdego kadziestąt osób, ale i tak jesteśmy w kontakcie i siły. Podobnie jest także z innymi, którzy w innych latach szkoły morskie. Nie wiem, w innych grupach zawodowych, nawigatorów, którzy Państwową Szkołę Morską w 1968 roku, łączą się. Jeden drugiemu pomaga. Kiedy nasz kolega padł i trudno mu było

KAMIEŃ PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MORSKIEJ W SZCZECINIE

Szczecin, 07.06.2016 r.

Rektor Elekt
Akademii Morskiej
w Szczecinie

Prof. dr inż., kpt. ż.w. Wojciech Ślęczka

Szanowny Panie Rektore,

My absolwenci Państwowej Szkoły Morskiej w Szczecinie na Wałach Chrobrego lata 1963-68, serdecznie gratulujemy wyboru na stanowisko Rektora Akademii Morskiej w Szczecinie.

Jednocześnie uprzejmie zwracamy się do Pana Rektora, o pozwolenie zawieszenia na budynku Akademii Morskiej w Szczecinie na Wałach Chrobrego, tablicy upamiętniającej, że w tym budynku w latach 1963-68 mieściła się Państwowa Szkoła Morska.

Pragniemy tym działaniem uczcić w/w Państwową Szkołę Morską, tablicą podobną do tej jaka wisi na budynku pierwszej Państwowej Szkoły Morskiej przy ul. Al. Piastów.

Jesteśmy dumni z ukończenia studiów w Państwowej Szkoły Morskiej w Szczecinie, która dała nam głęboką wiedzę, co potem udowodniliśmy dowodząc flotą PŻM i wieloma statkami zagranicznych armatorów. Rekrutowaliśmy się z podobnej ostrej selekcji jak legendarna szkoła przy Al. Piastów.

Tym sposobem uzupełnimy tradycję Szkół Morskich w Szczecinie i uzyskamy możliwość składania kwiatów przy naszej tablicy, podobnie jak to się odbywa podczas uroczystości Akademii Morskiej przy tablicy na ul. Al. Piastów.

Łączymy wyrazy szacunku

W imieniu absolwentów PSM w Szczecinie

Kpt.ż.w./kpt.ż.ś./Pilot Morski/ inż. Włodzimierz Grycner

Szczecin, 2016. 08.18

Do
WP. Mgr Andrzeja Durajczyka
Kancelerza Akademii Morskiej w Szczecinie
W/m

Stefanomy Paul Kaulerrei

W imieniu pomysłodawców inicjatywy umieszczenia głazu upamiętniającego Państwową Szkołę Morską przy Wałach Chrobrego 1-2 zwracam się z uprzejmą prośbą o pomoc w załatwieniu w/w sprawy.

2 provisions

 J. H. Goodwin

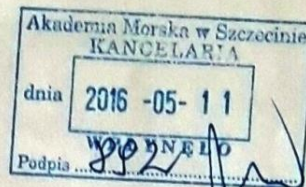
of the term

KANCLERZ
mgr inż. Andrzej Durajczyk

Łt. i. u. Włodzimierz Grycner
reprezentujący Szescińskiego
Kubu Łt. i. u.
el. 50/318/12
mg@o2.pl

Szczecin 11.05.2016r
INM

akademia Morska
w Szczecinie

J. M. Elekt AM
w Szczecinie
Łt. i. u. Wojciech Słoczek

REKTORE
Akademii Morskiej
w Szczecinie
prof. nadzw. AM

Przejmie zwracamy się z
prośbą o pozwolenie na zorganizowanie
Zjazdu pierwszych absolwentów BS
w Szczecinie na Watkach Chłobregg,
rocznik 1966r.

Planujemy 2/2 zjazd podczas
inauguracji roku akademickiego
A/2 w Szczecinie 2016-2017.

Z poważaniem
Łt. i. u. Włodzimierz Grycner

Szczecin, 2016-09-06

J.M. Rektor Akademii Morskiej w Szczecinie

Prof. dr hab. kpt.ż.w. Wojciech Ślaczka

W/m

Szanowny Panie Rektore!

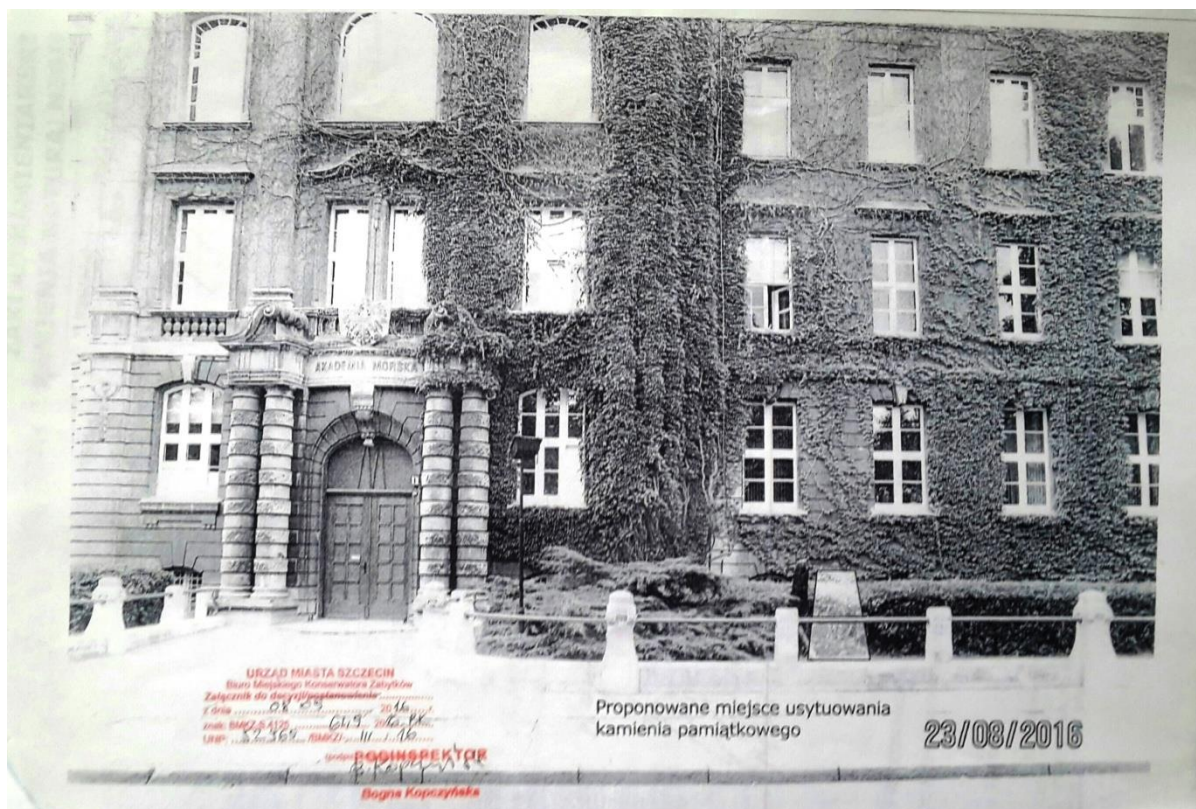
W imieniu organizatorów uroczystości odsłonięcia głazu upamiętniającego PSM zwracam się z uprzejmą prośbą o korektę terminu początku uroczystości w dniu 01.10.16 na godz. 1000 aby uczestnicy mogli wziąć później bezpośrednio udział w inauguracji roku akademickiego.

Równocześnie zwracam się z uprzejmą prośbą o zgodę na udostępnienie około 60 druków ozdobnych celem sporządzenia zaproszeń dla wykładowców oraz słuchaczy PSM, oraz udziału w uroczystościach.

Z pozdrowieniami

[Signature]
(-) kpt.ż.w. Józef Garbowski

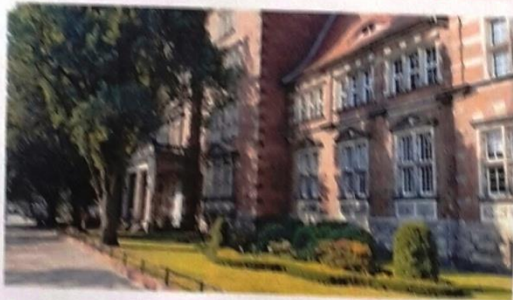

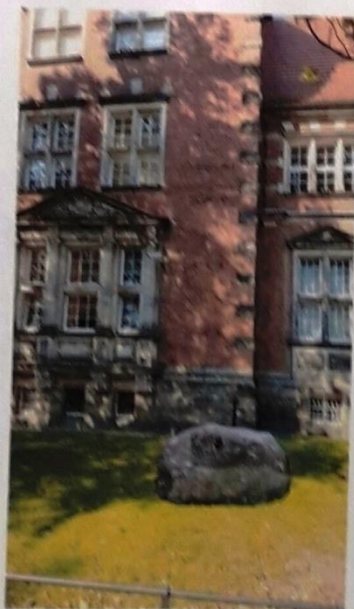
DOKUMENTACJA ZDJĘCOWA

PLANOWANA LOKALIZACJA KAMIENIA

PLANOWANA LOKALIZACJA KAMIENIA

PROJEKTOWANA LOKALIZACJA

STAN ISTNIEJĄCY

PRACOWNIA PROJEKTOWA
KWADRAT
UL. CHOPINA 22
71-450 SZCZECIN

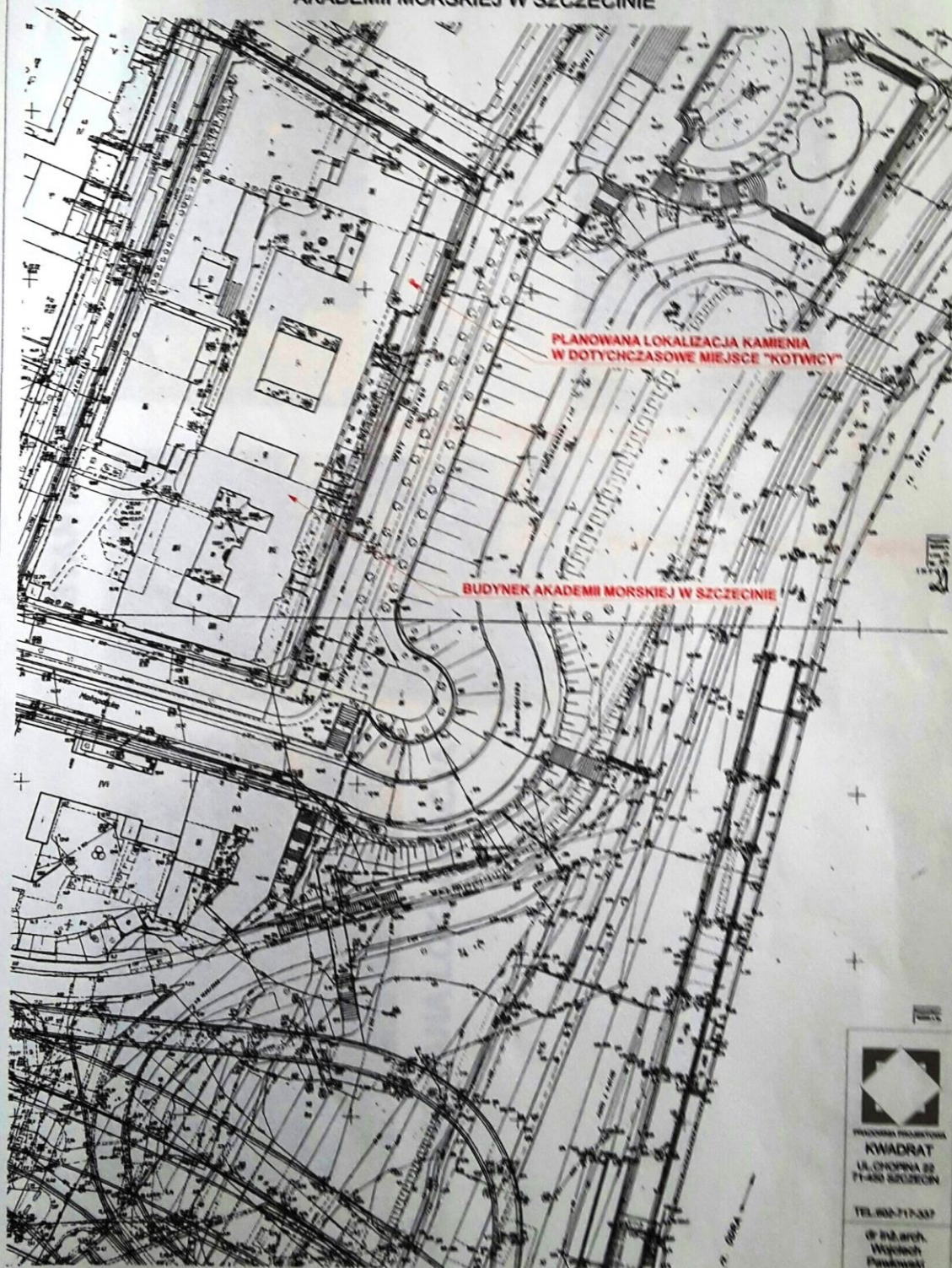
TEL. 602-717-337

dr inż. arch.
Wojciech
Pawłowski

sierpień 2016r.

MAPA SYTUACYJNA Z PLANOWANĄ LOKALIZACJĄ
KAMIENIA W MIEJSCE DOTYCHCZASOWEJ LOKALIZACJI KOTWICY
NA FRONTOWYM TRAWNIKU
AKADEMII MORSKIEJ W SZCZECINIE

PRACOWNIA ARCHITEKTURY
KWADRAT
UL. CHOPINA 22
71-450 SZCZECIN

TEL. 602-717-337

dr inż. arch.
Wojciech
Pawłowski

sierpień 2016r.

PROJEKT GRAWERU W KAMIENIU ZLOKALIZOWANYM
NA FRONTOWYM TRAWNIKU W MIEJSCU "KOTWICY"
AKADEMII MORSKIEJ W SZCZECINIE

0,0

logotyp Szkoły Morskiej

-1,0

piaskowanie

gładkie

-1,0

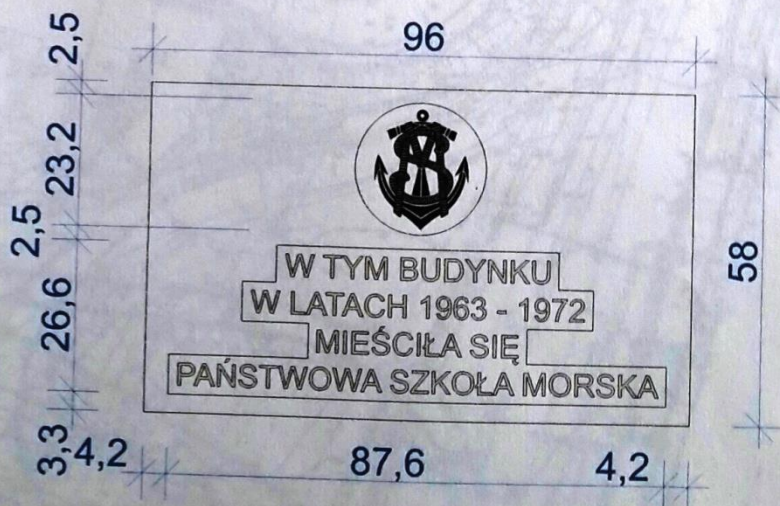
0,0

piaskowanie

wykucie w kamieniu

0,0

czcionka arial

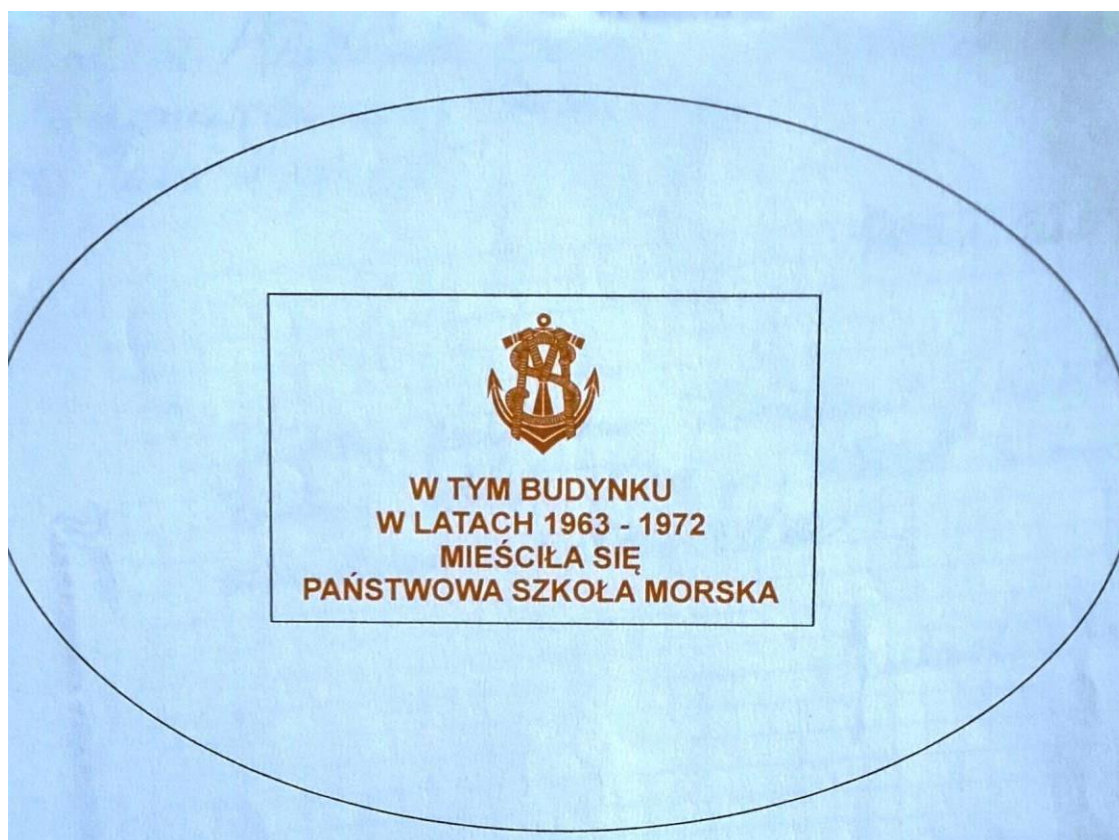
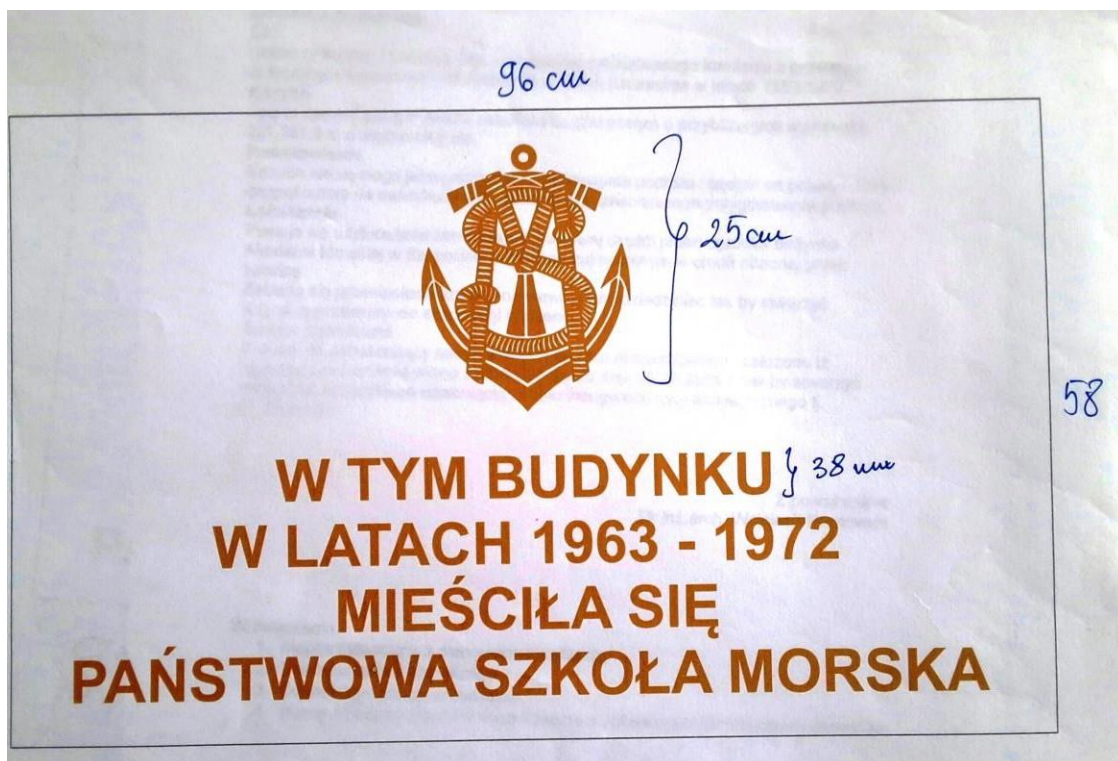

W LATACH 19

SCHEMAT UKŁADU

PRACOWNIA PROJEKTOWA
KWADRAT
UL. CHOPINA 22
71-450 SZCZECIN
TEL. 602-717-337
dr inż. arch.
Wojciech
Pawłowski
sierpień 2016r.

PRACOWNIA PROJEKTOWA „KWADRAT”

ul. Chopina 22, 71-450 Szczecin
tel.kom. 0602-717-337, email: ppkwadrat@o2.pl

Szczecin 08.09.2016r.

Małgorzata Gwiazdowska
Miejski Konserwator Zabytków
Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie
Plac Armii Krajowej 1
70-456 Szczecin

Założenia projektowe

Cel

Celem niniejszej inwestycji jest usytuowanie pamiątkowego kamienia z grawerem dotyczącym funkcjonowania Szkoły Morskiej w Szczecinie w latach 1963-1972.

Kamień

Jest to kamień polny o lekkim zabarwieniu czerwonym o przybliżonych wymiarach 2x1,3x1,3 m o wadze ok 6 ton.

Posadowienie

Kamień nie wymaga jakiegokolwiek przygotowania podłoża i będzie on posadowiony bezpośrednio na trawniku bez konieczności wcześniejszego przygotowania podłoża.

Lokalizacja

Planuje się usytuowanie kamienia we frontowej części przed ogródka budynku Akademii Morskiej w Szczecinie w miejscu zajmowanym w chwili obecnej przez kotwicę.

Zakłada się przeniesienie kotwicy na wewnętrzny dziedziniec tak by stworzyć dogodną przestrzeń do ekspozycji kamienia.

Termin wykonania

Z uwagi na nadchodzący termin inauguracji roku akademickiego, założono iż usytuowanie kamienia winno zakończyć się do dnia 28.09.2016 r. tak by stworzyć możliwość uroczystego odsłonięcia w dniu inauguracji roku akademickiego tj. 01.10.2016 r.

Z poważaniem
Dr inż.arch. Wojciech Pawłowski

W załączeniu

1. Mapka sytuacyjna z planowaną lokalizacją
2. Dokumentacja fotograficzna
3. Schemat grawerów w kamieniu
4. Pismo Akademii Morskiej wystosowane do Miejskiego Konserwatora Zabytków

Niniejszym przyjmuję Państwo do wiadomości i w pełni akceptuję, że wszelkie prawa autorskie i inne prawa własności intelektualnej, pozostają przez cały czas przy Pracowni Projektowej KWADRAT i są chronione przez prawo autorskie oraz inne prawa pokrewne. Wszelkie działania mające na celu wykorzystanie, modyfikację lub zmianę rozwiązań zawartych w niniejszych materiałach wymagają uzyskania zgody ich autorów

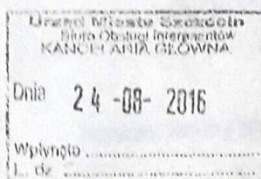

AKADEMIA MORSKA W SZCZECINIE
ul. Waly Chrobrego 1-2 70-500 Szczecin
telefon (+48 91) 480 95-92 fax (+48 91) 4809 748
www.am.szczecin.pl e-mail: am@am.szczecin.pl

AKADEMIA MORSKA SZCZECIN AKADEMIA MORSKA SZCZECIN AKADEMIA MORSKA

Szczecin, dnia 24.08.2016 r.

Sz. P.
Małgorzata Gwiazdowska
Miejski Konserwator Zabytków
Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków
w Szczecinie
Plac Armii Krajowej 1
70-456 Szczecin

AR/41/16

Dotyczy: Ustawienia kamienia pamiątkowego

Szanowna Pani Konserwator,

Zwracam się z uprzejmą prośbą o wyrażenie zgody na ustawienie przed Budynkiem Głównym Akademii Morskiej w Szczecinie kamienia z wrytym napisem upamiętniającym fakt, iż w budynku tym w latach 1963-72 istniała Państwowa Szkoła Morska.

Inicjatywa ustawienia kamienia wyszła od stowarzyszenia skupiającego absolwentów szkoły, władze Akademii Morskiej w Szczecinie również w pełni popierają ten pomysł.

Planowane miejsce ustawienia kamienia o przybliżonych wymiarach 2x1,3x1,3 m znajduje się od strony ul. Waly Chrobrego na trawniku pomiędzy odrestaurowanym w 2014 r. murkiem ogrodzeniowym i budynkiem głównym Uczelni (zgodnie z dołączonym szkicem), na działce będącej jej własnością. Podczas ustawienia kamienia możliwa jest również korekta ustawienia kotwicy, tak aby uzyskać jak najlepszy efekt końcowy kompozycji. Szczegóły możliwe są do omówienia również podczas ewentualnej wizji lokalnej.

Otrzymał:
1) adresat
2) a/a

Z poważaniem
Z-ca Kancelarza
[Signature]
mgr inż. Leszek Beredynski

PREZYDENT MIASTA SZCZECIN

pl. Armii Krajowej 1
70-450 Szczecin

BMKZ-S.4125.649.2016.BK
UNP: 52969/BMKZ/-III/16

Szczecin, dn. 08.09. 2016 r.

Decyzja

Na podstawie art.6 ust.1, art.7 pkt 1 i art. 36 ust 1, pkt 11 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 t.j. z późn. zm.) i § 18 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 14 października 2015 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. poz. 1789 z dnia 4.11.2015 r.) i art. 104 kpa (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 t.j.) oraz w związku z § 1 porozumienia zawartego pomiędzy Wojewodą Zachodniopomorskim a Prezydentem Miasta Szczecina z dnia 31 lipca 2012 r. w sprawie powierzenia prowadzenia spraw oraz wydawania decyzji administracyjnych (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego, poz. 182 z 31.07.2012 r.) zmienionego Aneksem Nr 1/15 z dnia 5 maja 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 2257 z dnia 5 czerwca 2015 r.), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 24.08.2016 r. Akademii Morskiej z siedzibą przy ul. Wały Chrobrego 1-2 w Szczecinie

pozwalam

na wykonanie prac polegających na umieszczeniu kamienia pamiątkowego z wyrytym napisem: „w tym budynku w latach 1963 - 72 mieściła się Państwowa Szkoła Morska” przed budynkiem głównym Akademii Morskiej w Szczecinie, położonym przy ul. Wały Chrobrego 1-2 w Szczecinie. Lokalizacja kamienia zgodnie z załącznikiem graficznym.

Termin ważności decyzji: **31. 12. 2016 r.**

Udzielone pozwolenie związane jest z obowiązkiem niezwłocznego zawiadomienia Miejskiego Konserwatora Zabytków o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac.

Uzasadnienie

Gmach Akademii Morskiej w Szczecinie położony przy ul. Wały Chrobrego 1-2 w Szczecinie, jest wpisany wraz z otoczeniem do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego (pod nr rej. A - 852, nr dec. Dz. -4200/28/0/96 z dnia 18.12.1996 r.). W związku z art. 36 ust. 1 pkt 11 ustawy o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami, planowane prace w w/w obiekcie wymagają uzyskania pozwolenia Miejskiego Konserwatora Zabytków. Zakres prac obejmujący umieszczenie kamienia pamiątkowego przed budynkiem głównym Akademii Morskiej przy ul. Wały Chrobrego 1-2 w Szczecinie nie budzi zastrzeżeń ze stanowiska konserwatorskiego. Wobec powyższego należało orzec jak w rozstrzygnięciu.

Pouczenie

Niniejsze pozwolenie nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia przewidzianego przepisami Prawa budowlanego lub innymi przepisami.

Adalun 08.09.2016
Z-ca Kancelarza
[Signature]
mgr inż. Leszek Seredyński

Akademia Morska w Szczecinie
ul. Wały Chrobrego 1-2
70-500 Szczecin
000145129

verte

Zgodnie z art. 47 w/w ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami Miejski Konserwator Zabytków może wznowić postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia a następnie zmienić je lub cofnąć w drodze decyzji, jeżeli w trakcie wykonywania działań określonych w pozwoleniu wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku.

Od niniejszej decyzji przysługuje stronom odwołanie złożone do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (00-071 Warszawa ul. Krakowskie Przedmieście 15/17) za moim pośrednictwem w terminie czternastu dni od daty otrzymania.

Nie podlega/zwolnione z opłaty skarbowej
na podstawie ustawy/zal. do ustawy
z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie
skarbowej (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 1282 z późn. zm.)

-art. .... ust. .... pkt. .... lit. ....
-cz. .... ust. .... kol. .... pkt. .... lit. ....

Podpis .....
(imię, nazwisko)

PREZYDENTA MIASTA
B. Kopczyńska
PODINSPEKTOR
w Biurze Miejskiego Konserwatora Zabytków

Z up. PREZYDENTA MIASTA

Malgorzata Gwiazdowska
Malgorzata Gwiazdowska
MIEJSKI KONSERWATOR ZABYTKÓW

Załącznik: Fotografie (2 szt.) z lokalizacją kamienia pamiątkowego.

Otrzymuje:

Akademia Morska
ul. Wały Chrobrego 1-2
70-500 Szczecin

Do wiadomości:

Zachodniopomorski Wojewódzki
Konserwator Zabytków w Szczecinie
ul. Wały Chrobrego 4
70-502 Szczecin

**ZAKŁAD KAMIENIARSKI
WYROBY Z KAMIEŃ NATURALNY**

Jan Ziętek

Police 30.08.

Umowa zawarta pomiędzy:

.....
.....
zamieszkałym w ..... przy ul. .... nr .....
tel. .... 501 318 112 .....

zwanym dalej ZLECENIODAWCĄ
a Zakładem Kamieniarskim "LASTRICO" Jan Ziętek w Policach
ul. Jasienicka 23, zwanym dalej WYKONAWCĄ.

RODZAJ MATERIAŁU:

RODZAJ OBRÓBKI USTALONY Z KLIENTEM:

głoto autko

SZKIC ZLECENIA

głoz z napisem

Napisy do sterowania remowigł
- transport na miejsce
poradawienie - tj. Ustę
Cholesterolu - teren Almedun
Morski

TERMIN WYKONANIA:

do 20 września

Razem cena wykonania usługi netto:

4000,-

BRUTTO:

Zadatek w kwocie

1000,-

zapłacono w dniu zawarcia um

ul. Jasienicka 23, 72-015 Police, tel: (+48 91) 424 13 54 do 56, fax: (+48 91) 317 65 46, kom. 695 899 8
Pekao S.A Oddział Police 53 1240 3943 1111 0000 4133 1871
NIP: PL 851 020 20 20 SWIFT: PKOPPLPW
www.lastrico.pl e-mail: info@lastrico.pl

1. Pozostała część kwoty umownej płatna po obejrzeniu materiału przed jego odbiorem, gotówką w kasie Wykonawcy. Klient zobowiązany jest do odbioru materiału w terminie 7 dni od jego wykonania. Po tym terminie naliczane zostaną odsetki karne umowne w wysokości dwukrotnej stawki ustawowej jak za obowiązki podatkowe.
2. Wszelkie zmiany niniejszej umowy wymagają formy pisemnej (aneksu) pod rygorem nieważności.
3. Sprawy nieuregulowane niniejszą umową oraz sprawy sporne rozstrzygane będą w oparciu o odpowiednie przepisy Kodeksu Cywilnego w sądzie właściwym dla siedziby Wykonawcy.
4. Wykonawca informuje że w materiale kamieniarskim - granitach, marmurach i konglomeratach mogą występować różnice strukturalne lub teksturalne charakterystyczne dla danego rodzaju kamienia jako tworzywa naturalnego. Występowanie ww. różnic nie będzie traktowane jako wada materiałowa a tym samym nie będzie uznawane jako przedmiot reklamacji.
5. Wykonawca udziela na wykonane w ramach niniejszej umowy prace, 12 miesięcznej gwarancji (licząc od daty wykonania), obejmujące wadliwość leżącą po jego stronie pod warunkiem odpowiedniej impregnacji.

Umowa niniejsza sporządzona została w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach
- po jednej dla każdej ze stron.

Załączniki i uwagi .....

WYKONAWCA
Jan Ziętek
Mistrz kamieniarski
tel. 661-79-89-43
ZAKŁAD KAMIENIARSKI IASTRICO
Jan Ziętek
72-015 POLICE, ul. Jasińska 23
tel. 91 424 13 54, NIP 651-020-20-20
Konto: 26100025900000000124184458

ZLECENIODAWCA
Krzysztof Gryca

Akt Erekcyjny

upamiętniający położenie głazu przy Państwowej Szkole Morskiej

w Szczecinie na Wałach Chrobrego

1 października 2016 roku

Pamięć rzeczy ludzkich szybko przemija, przeto słusznym jest zwyczaj utrwalania na piśmie ważniejszych zdarzeń, aby przekazać ich znaczenie następnym pokoleniom. Tą myślą powodowani spisujemy niniejszy dokument.

Z inicjatywy absolwenta Państwowej Szkoły Morskiej w Szczecinie na Wałach Chrobrego rocznik 1966,

kpt. ż.w. kpt. ż.ś. pilota morskiego inż. Włodzimierza Grycnera,

absolwenci PSM w Szczecinie na Wałach Chrobrego roczników 1963–1972 postanowili upamiętnić wyżej wymienioną szkołę położeniem głazu w ogrodzie przy drzwiach swojej uczelni.

Na głazie wygrawerowano napis

W TYM BUDYNKU

W LATACH 1963–1972

MIEŚCIŁA SIĘ

PAŃSTWOWA SZKOŁA MORSKA

Inicjatora czynnie wspomagali: JM Rektor Akademii Morskiej w Szczecinie prof. dr hab. kpt. ż.w. Wojciech

Ślęczka, kpt. ż.w. inż. pilot pełnomorski Józef Gawłowicz, mgr inż. Leszek Seredyński, dr inż. arch.

Wojciech Pawłowski, mgr Mariusz Kotarski Drukarnia „Kadruk” oraz absolwent PSM rocznik 1966

Andrzej Surmacki, a duchem i sercem wszyscy absolwenci.

Środki finansowe uzyskano ze składek absolwentów PSM.

Wykonawcą napisu na głazie jest Zakład Kamieniarski „Lastrico” Jan Ziętek.

Poświęcenia Aktu Erekcyjnego dokonał ks. Stanisław Flis.

Dla udokumentowania tych faktów oraz pozostawienia świadectwa potomnym akt ten podpisali:

JM Rektor Akademii Morskiej w Szczecinie prof. dr hab. kpt. ż.w. Wojciech Ślęczka,

kpt. ż.w. kpt. ż.ś. pilot morski inż. Włodzimierz Grycner,

kpt. ż.w. inż. pilot pełnomorski Józef Gawłowicz,

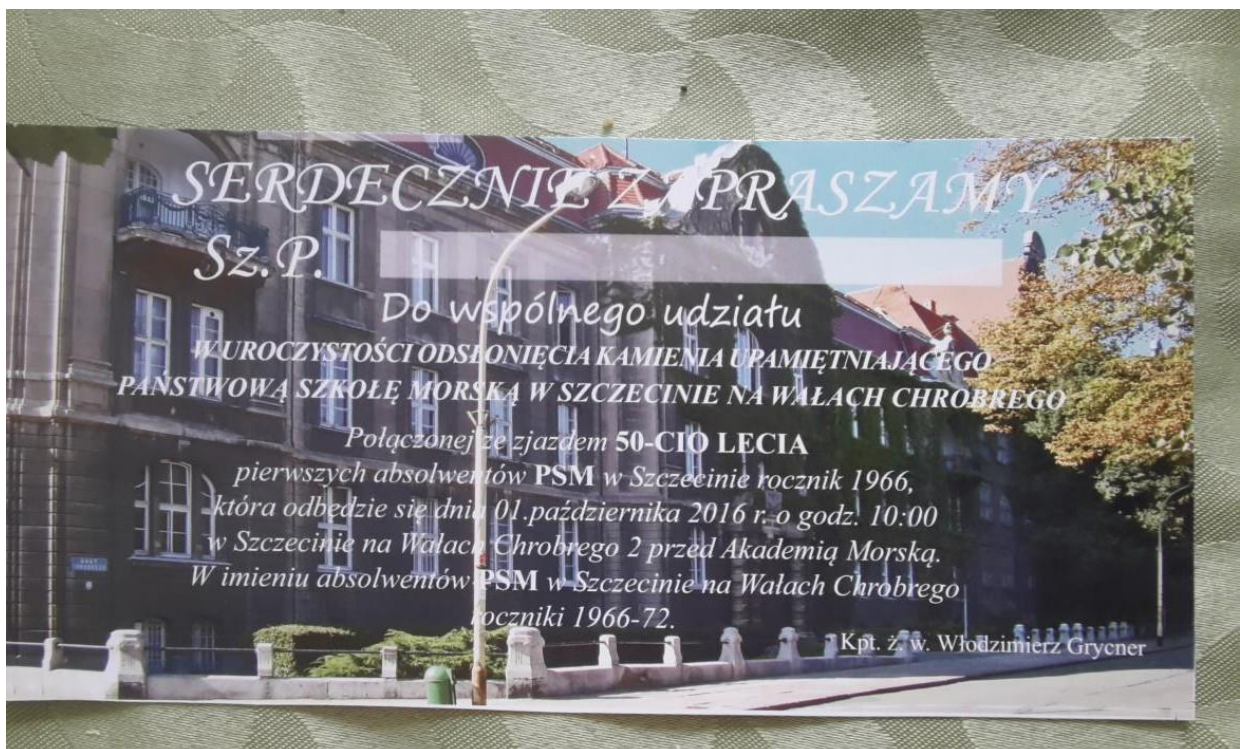
dr inż. arch. Wojciech Pawłowski,

mgr inż. Leszek Seredyński,

absolwent PSM Andrzej Surmacki.

Wojciech Ślęczka
Włodzimierz Grycner
Józef Gawłowicz
Mariusz Kotarski
Leszek Seredyński
Andrzej Surmacki

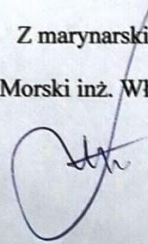

Program uroczystości odsłonięcia Kamienia PSM

- 1/ 01.10.2016 godz. 1000 – Spotkanie Absolwentów PSM i zaproszonych gości, przy pamiątkowym „Kamieniu PSM” na Wałach Chrobrego 1, przed Akademią Morską.
- 2/ Powitanie uczestników przez absolwenta PSM Kpt.ż.w. Włodzimierza Grycnera
- 3/ Okolicznościowe przemówienie Wychowawcy PSM kpt.ż.w. inż. Józefa Gawłowicza
- 4/ Odsłonięcie napisu na pamiątkowym „Kamieniu PSM” i złożenie wiązanki kwiatów i poświęcenie „Kamienia PSM” przez ks. Stanisława Flisa.
- 5/ Wręczenie „Aktów Erekcyjnych”
- 6/ Propozycja zabrania głosu dla Pana Rektora AM i zaproszonych gości.
- 7/ 01.10.2016 godz. 1040 – Przemarsz na inaugurację Roku Akademickiego Akademii Morskiej.
- 8/ Przemarsz Pierwszych Absolwentów PSM rocznik 1966 i zaproszonych gości do Akademii Morskiej sala 407, spotkanie z okazji 50 rocznicy ukończenia PSM.

Z marynarskim pozdrowieniem,
Kpt.ż.w. kpt.ż.s. Pilot Morski inż. Włodzimierz Grycner

Po konsultacjach ustaliliśmy program uroczystości:

- 1/ Dn. 01.10.2016 godz. 0930 – spotykamy się przed naszymi drzwiami PSM na Wałach Chrobrego 2
  - 2/ Dn. 01.10.2016 godz. 1000 – rozpoczęcie uroczystości odsłonięcia kamienia PSM
  - 3/ Dn. 01.10.2016 ok. godz. 1045 – zakończenie uroczystości odsłonięcia kamienia PSM-
- Poczet sztandarowy:
- Sztandar PSM niesie kpt.ż.w. Lech Katkowski
  - Towarzyszący : Michał Kasprzak (w mundurku PSM -1 rok)
  - Towarzyszący : kpt.ż.w. Mirosław Folta
  - Towarzyszący : St.of. mech. okr. mgr inż. Janusz Ciechański

- Prowadzący uroczystość: kpt.ż.w. Włodzimierz Grycner

Mowę wygłaszają zaproszeni goście:

- Minister GMiŻŚ Zbigniew Brzezicki
- Prezydent Szczecina Piotr Krzystek

Mowę wygłasza: kpt.ż.w. Józef Gawłowicz

Przy kamieniu stoją:

- Rektor WSM kpt.ż.w. mgr Eugeniusz Daszkowski
- Rektor WSM prof. dr kpt.ż.w. Aleksander Walczak
- Kpt.ż.w. Lech Jasiński
- Prof. dr Benedykt Wiśniewski
- Kpt.ż.w. Jan Prüffer

-wykładowcy, administratorzy PSM

Kamień przykryty polską flagą odsłaniają:

- Minister GMiŻŚ Zbigniew Brzezicki
- Prezydent Szczecina Piotr Krzystek
- Prof. dr hab. kpt.ż.w. inż. Wojciech Ślęczka
- Prof. dr kpt.ż.w. Aleksander Walczak
- Kpt.ż.w./kpt.ż.ś./Pilot Morski inż. Włodzimierz Grycner

Po uroczystości odsłonięcia kamienia PSM:

- Idziemy ze sztandarem PSM na uroczystości inauguracji roku akademickiego AM
- 01.10.2016 godz. 1100 -rozpoczęcie uroczystości AM.
- Po zakończeniu uroczystości AM, absolwenci PSM 1966, plus wykładowcy i zaproszeni goście udają się do AM do sali "Pod masztami" na spotkanie z okazji 50-cio lecia pierwszych absolwentów PSM w Szczecinie na Wałach Chrobrego. Po drodze odsłaniamy tableau mechaników! Przemarsz Pierwszych Absolwentów PSM rocznik 1966 i zaproszonych gości do Akademii Morskiej sala 407, spotkanie z okazji 50 rocznicy ukończenia PSM.
- Po zakończeniu spotkania z okazji 50-cio lecia pierwszych absolwentów PSM, kto chce udaje się do restauracji "U Wyszaka" na spotkanie wszystkich absolwentów PSM.

Pozdrawiam

Kpt.ż.w. Włodzimierz Grycner

Gmach Akademii Morskiej w Szczecinie był w przeszłości siedzibą Państwowej Szkoły Morskiej.

Fot. Robert STACHNIK

Zjazd absolwentów PSM w Szczecinie

Odsłonią pamiątkowy kamień

PRZED głównym gmachem Akademii Morskiej w Szczecinie w najbliższą sobotę (1 października) odbędzie się wyjątkowa uroczystość. Nastąpi odsłonięcie kamienia z okolicznościowym napisem upamiętniającego fakt, że kiedyś mieściła się tu Państwowa Szkoła Morska.

– UZYSKALIŚMY pozwolenie miejskiego konserwatora zabytków na położenie „Kamienia PSM” przy drzwiach wejściowych do gmachu na Wałach Chrobrego – informuje kpt. ż.w. Włodzimierz Grycner, który jest szefem komitetu organizacyjnego obchodów 50-lecia Państwowej Szkoły Morskiej. W 1966 roku bowiem jej pierwszy rocznik opuścił mury uczelni.

Organizatorzy na sobotnią uroczystość szczególnie zapraszają absolwentów PSM, którzy studiowali w latach 1963-66. Odsłonięcie pamiątkowego kamienia, z udziałem pocztu sztandarowego, zaplanowano na godz. 10. Później odbędzie się spotkanie absolwentów i zaproszonych gości w Klubie pod Masztami. Przewidziano też prezentację tableau absolwentów PSM – wydziału nawigacyjnego i mechanicznego, rocznika 1963-66.

– Prosimy absolwentów i gości o nieco wcześniejsze przybycie na uroczystości – apeluje st. oficer mech. Janusz Ciechański z komitetu organizacyjnego.

Działający w Stowarzyszeniu Starszych Oficerów Mechaników Morskich J. Ciechański swoją edukację morską również rozpoczął w 1963 r. w szczecińskiej PSM.

– Studiowałem na Wydziale Mechanicznym, w czasach gdy reaktywowano szkolnictwo morskie na Pomorzu Zachodnim dla potrzeb Polskiej Marynarki Handlowej – wspomina. – Dyrektorem szkoły był wówczas kpt. ż.w. Zbigniew Szymański, a kierownikiem Wydziału Mechanicznego – zmarły w tym roku prof. Stanisław Kuszmidler. Nasz pierwszy rocznik i późniejsze mają swój znaczny udział w urządzaniu sal wykładowych, laboratoriów i pomieszczeń mieszkalnych gmachu, który stał się siedzibą PSM. Pomagaliśmy w transporcie ławek, krzeseł, łóżek, eksponatów, aparatury i innego sprzętu. Wszystko to odbywało się pod kierunkiem krystalizującej się kadry dydaktyczno-wychowawczej i administracyjnej, która później stanowiła trzon rozwijającego się wyższego szkolnictwa morskiego w naszym regionie.

Jak dodaje J. Ciechański, pomimo różnych trudności organizacyjnych i niedostatków nauczanie przebiegało sprawnie.

– Pierwszy rok studiów odbywał się w gmachu, drugi głównie na statkach – znanej, wówczas nowoczesnej, serii B-512 typu „Kolejarz”, wchodzących stopniowo do eksploatacji – przypomina. – Trzeci i ostatni rok edukacji ponownie przebiegał na lądzie. Po tych trzech latach nauki byliśmy gotowi do podjęcia pracy zawodowej na morzu. Absolwenci PSM z Wałów Chrobrego znaleźli natychmiast zatrudnienie na statkach, głównie w Polskiej Żegludzie Morskiej. Pamiętam, że opinia armatorów na temat naszego przygotowania zawodowego była bardzo pozytywna.

Nic dziwnego, bo absolwentów PSM wyróżniała pracowitość i wielkie przywiązanie do wykonywanego zawodu, entuzjazm w pracy, połączony z odpowiedzialnością. Większość z nich podnosiła później swoje kwalifikacje, by sprostać coraz większym wymaganiom w pracy przy obsłudze bieżącej statku, jak i jego konserwacji czy remoncie. Absolwenci PSM zasilili też kadre lądową, m.in. w przedsiębiorstwach gospodarki morskiej czy w szkolnictwie morskim.

Elżbieta KUBOWSKA

Kamień PSM na polu.

Zabieramy Kamień PSM.

Kamień PSM w zakładzie kamieniarskim.

Kamień PSM po oszlifowaniu i grawerowaniu.

Kamień PSM załadowany.

Tu będzie leżał Kamień PSM.

Ekt Erekcyjny prezentują od prawej: Włodzimierz Grycner, Andrzej Surmacki.

Prezentacja tuby tytanowej z Aktem Erekcyjnym

Od lewej: Andrzej Kasprzycki, Bogusław Fiuk, Andrzej Surmacki, Włodzimierz Grycner.

*Odślonięcie Kamienia Państwowej Szkoły Morskiej
na Wałach Chrobrego w Szczecinie (2016 r.).*

*Odślonięcie Kamienia Państwowej Szkoły Morskiej
na Wałach Chrobrego w Szczecinie (2016 r.).*

Stoją od lewej: kpt.ż.w. inż. Jan Prüffer, kpt.ż.w./kpt.ż.ś./Pilot Morski/inż. Włodzimierz Grycner, kpt.ż.w. inż. Lech Jasiński, Rektor WSM prof. dr kpt.ż.w. Aleksander Walczak , Rektor WSM mgr kpt.ż.w. Eugeniusz Daszkowski, Rektor AMS prof.dr hab.inż. kpt.ż.w Wojciech Ślęczka, Prezydent Szczecina Piotr Krzystek, mgr Mieczysław Głuszko-Kierownik Internatu PSM, Duszpasterz Marynarzy ks. Stanisław Flis.

Odślonięcie Kamienia Państwowej Szkoły Morskiej

na Wałach Chrobrego w Szczecinie (2016 r.). Odslaniają od prawej: Prezydent Szczecina Piotr Krzystek, Minister GMiŻŚ Zbigniew Brzezicki, Rektor WSM prof. dr kpt.ż.w. Aleksander Walczak, kpt. ż.w./kpt.ż.ś./Pilot Morski/ inż. Włodzimierz Grycner, Rektor AMS prof.dr hab.inż. kpt.ż.w. Wojciech Ślaczka.

Odślonięcie Kamienia Państwowej Szkoły Morskiej na Wałach Chrobrego w Szczecinie (2016 r.).

Kwiaty składają Prezydent Szczecina Piotr Krzystek i kpt.ż.w. Mirosław Folta.

Poczet Sztandarowy od prawej: kpt.ż.w. Lech Katkowski, St.Mech.Okr. mgr Janusz Ciechański. St.Mech. Okr. Michał Kasprzak.

*Odślonięcie Kamienia Państwowej Szkoły Morskiej
na Wałach Chrobrego w Szczecinie (2016 r.).*

*Odślonięcie Kamienia Państwowej Szkoły Morskiej
na Wałach Chrobrego w Szczecinie (2016 r.).
Przemawia Minister GMiŻŚ Zbigniew Brzezicki.*

Stoją od prawej: Rektor AMS prof. dr hab. inż. kpt.ż.w Wojciech Ślącza, Rektor WSM mgr kpt.ż.w. Eugeniusz Daszkowski, Rektor WSM prof. dr kpt.ż.w. Aleksander Walczak, kpt.ż.w. inż. Józef Gawłowicz, kpt.ż.w. inż. Jan Prüffer, kpt.ż.w./kpt.ś./Pilot Morski/ inż. Włodzimierz Grycner.

*Odślonięcie Kamienia Państwowej Szkoły Morskiej
na Wałach Chrobrego w Szczecinie (2016 r.).
Przemawia Prezydent Szczecina Piotr Krzystek.*

*Odślonięcie Kamienia Państwowej Szkoły Morskiej
na Wałach Chrobrego w Szczecinie (2016 r.).
Przemawia prowadzący uroczystość kpt.ż.w./kpt.ż.ś./Pilot Morski/ inż. Włodzimierz
Grycner.
Poczet Sztandarowy od prawej: kpt.ż.w. Lech Katkowski, St.Mech.Okr. mgr Janusz
Ciechański. St.Mech. Okr. Michał Kasprzak.*

Odślonięcie Kamienia Państwowej Szkoły Morskiej

na Wałach Chrobrego w Szczecinie (2016 r.).

Akt Erekcyny prezentuje kpt.ż.w./kpt.ż.ś./Pilot Morski/ inż. Włodzimierz Grycner.

Odślonięcie Kamienia Państwowej Szkoły Morskiej

na Wałach Chrobrego w Szczecinie (2016 r.).

Akt Erekcyny wręcza kpt.ż.w./kpt.ż.ś./Pilot Morski/ inż. Włodzimierz Grycner.

Ekt Erekcyjny wręcza kpt.ż.w./kpt.ż.ś./Pilot Morski/ inż. Włodzimierz Grycner.

Stoją od lewej: kpt.ż.w. inż. Jan Prüffer, kpt.ż.w. inż. Józef Gawłowicz, kpt.ż.w. inż. Lech Jasiński, Rektor WSM prof. dr kpt.ż.w. Aleksander Walczak, Rektor WSM mgr kpt.ż.w. Eugeniusz Daszkowski, Rektor AMS prof. dr hab. inż. kpt.ż.w. Wojciech Ślaczka, Minister GMiŻŚ Zbigniew Brzezicki, Duszpasterz Marynarzy ks. Stanisław Flis, Prezydent Szczecina Piotr Krzystek.

Odsłonięcie Kamienia Państwowej Szkoły Morskiej

na Wałach Chrobrego w Szczecinie (2016 r.).

Ekt Erekcyjny wręcza kpt.ż.w./kpt.ż.ś./Pilot Morski/ inż. Włodzimierz Grycner.

*Odślonięcie Kamienia Państwowej Szkoły Morskiej
na Wałach Chrobrego w Szczecinie (2016 r.).*

*Odślonięcie Kamienia Państwowej Szkoły Morskiej
na Wałach Chrobrego w Szczecinie (2016 r.).*

*Odślonięcie Kamienia Państwowej Szkoły Morskiej
na Wałach Chrobrego w Szczecinie (2016 r.).*

*Odślonięcie Kamienia Państwowej Szkoły Morskiej
na Wałach Chrobrego w Szczecinie (2016 r.).*

*Odślonięcie Kamienia Państwowej Szkoły Morskiej
na Wałach Chrobrego w Szczecinie (2016 r.).*

*Odślonięcie Kamienia Państwowej Szkoły Morskiej
na Wałach Chrobrego w Szczecinie (2016 r.).*

*Odślonięcie Kamienia Państwowej Szkoły Morskiej
na Wałach Chrobrego w Szczecinie (2016 r.)*

*Odślonięcie Kamienia Państwowej Szkoły Morskiej
na Wałach Chrobrego w Szczecinie (2016 r.).*

Szkatulka z kawałkiem „Kamienia PSM”.

Głaz upamiętni szkołę morską

▲ Przed głównym gmachem Akademii Morskiej w Szczecinie na Wałach Chrobrego położono wczoraj sześciotonowy głaz z napisem upamiętniającym Państwową Szkołę Morską, która w latach 1963-72 mieściła się w tym budynku. W sobotę (1 października) o godz. 10 nastąpi uroczyste odsłonięcie kamienia. Zaplanowano też spotkanie absolwentów PSM, zwłaszcza z pierwszego rocznika, którzy opuścili mury szkoły w 1966 roku, czyli 50 lat temu. Inicjatorem położenia pamiątkowego głazu jest kpt. ż.w. Włodzimierz Grycner (na zdjęciu – pierwszy z lewej). (ek)

Fot. Elżbieta KUBOWSKA

UPAMIĘTNIE PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MORSKIEJ

Zdjęcia: Tomasz Kwiatkowski

1 października, przed rozpoczęciem oficjalnych uroczystości związanych z inauguracją roku akademickiego 2016/2017 w Akademii Morskiej w Szczecinie, na Walach Chłobrego odbyła się ceremonia z okazji 50-lecia pierwszych absolwentów Państwowej Szkoły Morskiej w Szczecinie z rocznika 1966 wraz z odsłonięciem „Kamienia PSM”. Pamiątkowy głaz z okolicznościowym napisem ma przypominać, że w gmachu dzisiejszej Akademii Morskiej w latach 1963–1972 była siedziba Państwowej Szkoły Morskiej.

Kamień odsłoniли kapitanowie żeglugi wielkiej: Włodzimierz Grycner (pomyślny sławca i realizator) i Aleksander Walczak (były rektor Wyższej Szkoły Morskiej w Szczecinie). Do udziału w ceremonii zaproszono też wiceministra gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej Pawła Brzezickiego oraz prezydenta Szczecina Piotra Krzyska. W uroczystości uczestniczyli również: rektor Akademii Morskiej dr hab. kpt. ż.w. Wojciech Ślaczka prof. AM, były rektor Wyższej Szkoły Morskiej kpt. ż.w. Eugeniusz Daszkowski, wykładowcy PSM oraz ponad 100 absolwentów Państwowej Szkoły Morskiej, czyli kapitanowie i starsi mechanicy okrętowi. Kamień został poświęcony przez księdza Stanisława Flisa – duszpasterza

ludzi morza. Przewodniczący Rady Pracowniczej PŻM kpt. ż.w. Mirosław Folt oraz prezydent Piotr Krzystek złożyli przy kamieniu wiązanki kwiatów. Kapitan Grycner wręczył gościom kopie aktu erekcyjnego, który umieszczono wcześniej pod głazem. Nie zabrakło szampana, którym ochrzczono kamień.

Celem przyświecającym posadowieniu „Kamienia PSM” było przypomnienie i uhonorowanie absolwentów Państwowej Szkoły Morskiej, dowódców polskiej

floty morskiej w czasie jej największego rozwoju. Kapitan Włodzimierz Grycner przypomniał także o korzeniach szkolnictwa morskiego w Szczecinie, czyli o Państwowej Szkole Morskiej w Szczecinie w latach 1947–1953 oraz o Państwowej Szkole Morskiej w Szczecinie w latach 1963–1972, przekształconej w Wyższą Szkołę Morską, a następnie w Akademię Morską.

Paulina Mańkowska

W odsłonięciu kamienia wzięli udział m.in. wiceminister Brzezicki i prezydent Krzyżak.

Tu była Państwowa Szkoła Morska

Kamień przypomina

DZIŚ są w wieku emerytalnym, ale pozostają aktywni. Wiele działa w różnych stowarzyszeniach. Absolwenci pierwszego rocznika Państwowej Szkoły Morskiej w Szczecinie spotkali się niedawno i wspominali młodzieńcze lata. Wzięli też udział w uroczystym odsłonięciu pamiątkowego głazu z napisem głoszącym, że w gmachu przy Wałach Chrobrego, w którym dziś się mieści Akademia Morska, w latach 1963-1972 była siedziba PSM.

— ZAUWAŻYLEM, że zapomniał się o Państwowej Szkole Morskiej, dlatego postanowiłem coś zrobić, żebyśmy wrócili jako tradycja — mówił na spotkaniu absolwentów kpt. ż.w. Włodzisław Grycner, inicjator uroczystości. Pierwsza szkoła, która się mieściła przy alei Piastów, ma tam swoją tablicę, przy której co roku składa się kwiaty. A nasza? Najpierw zebraliśmy zdjęcia powstałego z tablicy absolwentów Wydziału Nawigacyjnego, odsłonięte kilka lat temu. Obok są gabloty, m.in. z artefaktami o szkole. Niedawno swoje tablice zrobili mechanicy Toras wymsłomili pamiątkowy kamień.

Kapitan Grycner opowiadał, jak wspólnie z kpt. ż.w. Józefem Gawłowiczem starali się upamiętnić PSM. Najpierw zamierzano wykonać tablicę, ale ostatecznie zdecydowano, że będzie to głaz. Odpowiednie znaleźli w zakładzie kamieniarskim Jana Zielińskiego w Policach. Tam wygrawerowano pamiątkowy napis.

Przy projekcie pomógł dr inż. arch. Wojciech Pawłowski — dodał W. Grycner — Drukarnia „Kobrak” za darmo wykonała „Akt erekcyjny”, który w specjalnej tablicy został zamontowany pod kamieniem.

W „Kadraku” powstały też kopie tego dokumentu, które otrzymali goście uroczystości odsłonięcia głazu. Dodajmy, że razem z „Akt erekcyjnym” w tablicy znalazły się monety z 2016 roku i plakat ze zdjęciami słuchaczy PSM sprzed lat oraz artykułami prasowymi o początkach szkoły. Wśród nich ostatni jest czołowy materiał „Kuriera Szczecińskiego” pt. „Dziś w Szczecinie — jutro na morzach i oceanach”.

W PSM kształcili się przyszli marynarze, którzy często zasilił załogi statków Polskiej Żeglugi Morskiej.

To myślny prowadził statki PZM — w największym jej rozmiarze — przypomniał kapitan Grycner. Przeciotonowy głaz, po poświęceniu z Polie, umieszczono przy budynku

Akademii Morskiej. Pomógł w tym absolwent PSM Andrzej Surmacki z ekipą budowlaną. Uroczyste odsłonięcie odbyło się 1 października.

Moi wychowankowie pochodzili z sekcji, osiemnastu w przypadku na jedno krzesło — wspominał Józef Gawłowicz, którego barwne anegdoty z tamtych lat rozśmieszyły przybyłych na uroczystość gości i absolwentów.

Kamień odsłonił kapitanowie W. Grycner i Aleksander Walezak (były rektor Wyższej Szkoły Morskiej w Szczecinie). Do udziału w ceremonii zaproszono też wiceministra gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej Pawła Brzezickiego oraz prezydenta Szczecina Piotra Krzyżaka. Pamiątkowy głaz został poświęcony przez ks. Stanisława Flisza, duszpasterza ludzi morza. Następnie przewodniczący Rady Pracowniczej PZM kpt. ż.w. Mirosław Polta oraz prezydent Krzyżak złożyli przy kamieniu wiązanki kwiatów. Nie zabrakło też szampa, którym na koniec „ochrzczono” kamień.

Później absolwenci PSM z pierwszego rocznika, którzy opuścili mury gmachu na Wałach Chrobrego, czyli w roku 1966, z okazji 50-lecia spotkali się w swoim gronie. W jednej z sal AM kilkudziesięciu panów w sile wieku opowiadało o swoim życiu zawodowym i rodzinnym. Większość zaczynała na statkach PZM, pływając u tego armatora długie lata. Należeli do nich Jacek Jerzy Urbańczyk, który na uroczystości przybył z Kanady, i kanadyjskiego Vancouvera.

Ponad 30 lat pracowałem w PZM, a 34 lata — jako rzeczoznawca morski w Kanadzie — mówił.

Niektórzy przyjechali na spotkanie z różnych krańców Polski, ale większość mieszka w Szczecinie. Pracują społecznie, działając w różnych stowarzyszeniach, nie tylko morskich. Swoją edukację morską w szczecińskiej PSM w 1963 rozpoczął m.in. st. oficer mech. Janusz Ciechański. Dalsi

detal z uroczystości odsłonięcia. Starych Oficerów Mechaników Morskich.

Dyrektorem szkoły był wówczas kpt. ż.w. Zbigniew Szymanski, a kierownikiem wydziału mechanicznego — zmarły w tym roku prof. Stanisław Kusmider — wspominał J. Ciechański.

Nasza pierwsza rocznik i późniejsza mają swój znaczny udział w urządzeniu sal wykładowych, laboratoriów i pomieszczeń mieszkalnych gmachu, który stał się siedzibą PSM. Pomagaliśmy w transporcie ławek, krzeseł, stołków, okapionów, aparatury i innego sprzętu. Wszystko to odbywało się pod kierunkiem krystalizującej się kadry dydaktyczno-wychowawczej i administracyjnej, która później stanowiła trzon rozwijającego się wyższego szkolnictwa morskiego w naszym regionie.

Kandydaci musieli do podania o przyjęcie w poczet słuchaczy PSM dołączyć m.in. świadectwo dojrzałości lub zaświadczenie o uczęszczaniu do klasy XI. Przyjmowano wyłącznie młodzież męską w wieku do 23 lat. Pierwszy rok nauki w PSM odbywał się w gmachu, drugi głównie na statkach, a trzeci (ostatni) ponownie na lądzie.

Po tych trzech latach byliśmy gotowi do podjęcia pracy zawodowej na morzu — zaznaczył J. Ciechański. Absolwenci PSM z Wałach Chrobrego znaleźli natychmiast zatrudnienie na statkach. Opinia armatorów na temat naszego przygotowania zawodowego była bardzo pozytywna.

Absolwentów PSM wyróżniała pracowitość i wielkie przywiązanie do wykonywanego zawodu, entuzjazm w pracy połączony z odpowiedzialnością. Większość z nich podnosiła po prostu swoje kwalifikacje, by sprostać coraz większym wymaganiom w pracy przy obsłudze bieżącej statku, jego konserwacji i remontu. Część zasilła kadrę lądową, m.in. w przedsiębiorstwach gospodarki morskiej czy w szkolnictwie morskim.

Andrzej Surmacki przypomniał, że pierwszy zjazd absolwentów odbył się u niego w domu w 1980 roku po pogrzebie jednego z kolegów. Spotkało się wtedy ponad 30 osób.

Na tegorocznym zjeździe pojawiło się też kilku wykładowców, a absolwenci odśpiewali „Sto lat” swoim dawnym nauczycielom. Tekst i fot. Elżbieta KUBOWSKA

Napis na głazie

Absolwenci PSM przy wejściu do Akademii Morskiej

Tablica Wydziału Mechanicznego PSM

Na spotkaniu w sali AM odbyły wspomnienia.

Akademickie Aktualności Morskie

ISSN 1508-7786

Magazyn Informacyjny Akademii Morskiej w Szczecinie nr 4 (92) / 2016

W tym numerze:

*Inauguracja Roku Akademickiego 2016-2017
w Akademii Morskiej w Szczecinie*

*Upamiętnienie
Państwowej Szkoły Morskiej*

SPOTKANIA ABSOLWENTÓW PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MORSKIEJ W SZCZECINIE

OBSERWATOR
morski

50 LAT TEMU POWSTAŁA PSM W SZCZECINIE

To była szkoła...

Parafianka: fotografia absolwentów PSM przed gmachem obecnej Akademii Morskiej

Byliście tą kadrą morską, która budowała ojczyznę, przyczyniła się do rozwoju Szczecina i Pomorza Zachodniego. Przyczyniła się do rozwoju polskiej floty. Byliście dobrzy i dobrze o was mówiono, rozsławialiście Polskę na świecie.

Tymi pięknymi, ciepłymi słowami zwrócił się dr inż. starszy mechanik Stanisław Kuszmider do pierwszych absolwentów Państwowej Szkoły Morskiej w Szczecinie. Spotkali się po inauguracji roku akademickiego w szczecińskiej Akademii Morskiej. Zrobili pamiątkowe zdjęcie ze sztandarem szkoły, uczcili jubileusz. Pół wieku temu, w 1963 roku, została powołana w Szczecinie PSM z siedzibą w gmachu przy Wałach Chrobrego (obecnie jest tam AM).

Rok wcześniej w tym samym budynku otwarto Państwową Szkołę Rybołówstwa Morskiego, popularną „rybakę”. To od tamtego czasu przed gmachem rosną okazałe świerki wówczas posadzone, a na zapleczu budynku stoi rzeźba rybaka. Przywrócenie szkolnictwa morskiego w Szczecinie było wielkim wydarzeniem. Nie było go przecież przez 9 lat. Słynną PSM przy al. Piastów zlikwidowano w 1953 roku. Istniała od 1947 roku.

Dyrektorem ponownie otwartej PSM był kpt. ż.m. Zbigniew Szymański,

skierownikiem Wydziału Mechanicznego, a potem prodziekanem był Stanisław Kuszmider. Jednym z wykładowców był Lech Jasiński (późniejszy kpt. ż.m., wieloletni dowódca promów).

– Uczył nas astronawigacji – wspomina kpt. ż.m. Krzysztof Pomiński. – Surowy, wymagający, ale bardzo sprawiedliwy. Czuliśmy respekt, ale bardzo go lubiliśmy. Pomocne naukowe były bardzo skromne, ot kilka starych map, kompas magnetyczny, zymokompas z demobilu. Do tego globus, kreda i tablica, no i oczywiście wielki talent Lecha Jasińskiego, dar tłumaczenia najbardziej zawiłych rzeczy. Ja te wykłady pamiętam do dziś.

– Nie byłem zawodowym nauczycielem i musiałem solidnie przygotować

wywać się do tych wykładów, trochę się bałem czy dam radę – przyznaje Lech Jasiński.

– Kiedy zdawaliśmy do szkoły, był duży tłok i ostra selekcja – opowiada kpt. ż.m. Andrzej Robaczyk. – 12 osób na jedno miejsce, egzaminy pisemne i ustne z matematyki i fizyki, do tego test psychologiczny. Ja do tej szkoły przyszedłem po roku prawa. I nigdy nie żałowałem tej decyzji.

Kapitan był potem wykładowcą w WSM. Stosował metodę z PSM. Nie wiesz, nie umiesz, to idź na koniec kolejki egzaminacyjnej. I zdajesz do skutku. Wkrótce było wiadomo, że Robaczyk nikomu nie popuści, u niego trzeba się uczyć.

Wykładowcą w WSM był także starszy mechanik Janusz Ciechanowski.

również absolwent pierwszego rocznika PSM. – Zawsze będę powtarzał, że PSM doskonale przygotowała nas do zawodu. Mieliliśmy sporo praktyk morskich i stoczniowych, co w połączeniu z teorią procentowało. Potem w życiu zawodowym radziliśmy sobie w każdej sytuacji. Gdy pierwsi mechanicy trafili na statki zagranicznych armatorów, od razu poszła w świat świetna opinia o nich.

Kolegom w szkole najbardziej imponował Lech Katkowski, późniejszy kpt. ż.m. Miał 21 lat, ale był dla nich „starym, doświadczonym marynarzem”. Ukończył wrocławskie Technikum Żeglugi Śródlądowej, pływając na stateczku pasażerskim „Diana”, pracował na holownikach, barkach. Miał morskie doświadczenie, w dodatku śpiewał, grał na gitarze, pisał słowa piosenek i muzykę. No i miał piękną żonę Krystynę. A słuchaczom PSM nie wolno było zawierać małżeństw.

– Szkoła była skoszarowana, podzielono nas na plutony, raz w tygodniu mieliśmy studium wojskowe – wspominają kapitanowie Bogusław Fruk i Włodzimierz Grycner (pomysłodawca jubileuszowego spotkania). – W tym samym budynku był internat. A w nim musieli mieszkać wszyscy, nawet ci, którzy pochodzili ze Szczecina.

Dzień zaczynał się pobudką o 6 rano. Potem gimnastyka na zewnątrz, niezależnie od pogody. Sprzątanie sal ze stalowymi, piętrowymi łózkami, śniadanie, apel i o 8 zaczynały się zajęcia. O 22 był drugi apel. Obowiązywały mundurki i zakaz samowolnego opuszczania szkoły. Wychodziło się na przepustkę, ale na nią trzeba było sobie zasłużyć. A przed wyjściem sprawdzano stan umundurowania, czystość butów. Karą za różne przewinienia było „bw”, czyli „bez wyjścia”.

– To skoszarowanie i rygor nauczeli nas dyscypliny, odpowiedzialności i życiowej zaradności – uważa kpt. ż.m. Włodzimierz Grycner. – A także szacunku do munduru, do tradycji. Nauczono nas przyjaźni, solidarności, umiejętności funkcjonowania w dużej grupie na małej przestrzeni. Do trudów pracy na statkach byliśmy przygotowani także psychicznie.

Na bazie PSRM i PSM w 1978 roku powstała Wyższa Szkoła Morska, która w roku 2004 stała się Akademią Morską.

KRYSZYNA POHL

Spotkanie przy kamieniu upamiętniającym PSM

Brać rybacka i marynarska kultywuje tradycje

Dumni z przeszłości

W holu głównym Akademii Morskiej w Szczecinie odsłonięto tablicę upamiętniającą powstanie Szkoły Rybołówstwa Morskiego w gmachu przy Wałach Chrobrego. Uroczystość odbyła się 31 maja z okazji obchodów 70-lecia szkolnictwa morskiego na Pomorzu Zachodnim. Dzień później złożono kwiaty przy pamiątkowym głazie, poświęconym Państwowej Szkole Morskiej.

– Ta tablica powstała z inicjatywy i ze składek członków Stowarzyszenia Absolwentów Państwowej Szkoły Rybołówstwa Morskiego – powiedział Anatol Magdziak, prezes tej organizacji. – Tu wykształciliśmy się, zdobyliśmy ten piękny zawód. Niestety, dzieje się zmieniały, zmieniały się priorytety i rybołówstwo dalekomorskie upadło. Część z nas w tym czasie już przechodziła na emeryturę. I wychodzi na to, że rybołówstwo dalekomorskie było przygodą tylko naszego, jednego pokolenia.

Historię szkoły, ludzi z nią związanych, statków i przedsięwzięcia przypominał dr inż. kpt. ż.w. Zbigniew Ferlas. Prezentację przeplatamy czarno-białymi zdjęciami, wywołujące wzruszenie wśród zgromadzonych na uroczystości absolwentów i nauczycieli.

– Proszę zwrócić uwagę, jaka to ogromna i ciekawa historia, związana z ludźmi, z ich pomysłami, z całą koncepcją szkoły – podkreślał Marek Gróbarczyk, minister gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej, który był gościem uroczystości. – Chodzi o ludzi naprawdę niepowtarzalnych, związanych na wskroś z morzem, ludzi, którzy wszystko poświęcali, po prostu żyli tą pasją. I w zasadzie to jest najistotniejsze, żebyście państwo funkcjonowali cały czas, przekazywali tego ducha, żeby to, co kiedyś było normalne, również dzisiaj takie się stawało – ta miłość do morza, to braterstwo,

Minister dziękował za podtrzymywanie tradycji i zapewniał o wsparciu resortu dla całej braci rybackiej i marynarskiej.

– Jest to nasza tradycja – zaznaczył w swoim wystąpieniu prof. Wojciech Słaczka, rektor AM. – Jestem dumny z tego, że mogę uczestniczyć w takich chwilach. Dziękuję za tego rodzaju inicjatywę i będę jej wspierał.

szłości, spoglądamy w przyszłość”.

– Skupię się na tych pierwszych – mówił. – Mamy wielki zaszczyt opiekować się waszą Alma Mater. Chciałbym zapewnić, w imieniu rektora i swoim, że wszelkie inicjatywy zmierzające do kultywo-

Pamiątkowa tablica SRM.

Minister Gróbarczyk dziękował za kultywowanie tradycji.

Z kolei 1 czerwca, przy kamieniu upamiętniającym powstałą w 1963 r. Państwową Szkołę Morską, kwiaty złożyli: prof. Andrzej Bąk, prorektor ds. morskich AM oraz kpt. ż.w. Mirosław Foltz z Polskiej Żeglugi Morskiej.

Prorektor przypomniał słowa rektora Słaczki: „Dumni z prze-

wania tradycji, upamiętnienia PSM, SRM, WSM i AM zawsze się spotkają z naszym wsparciem i przychylnym przyjęciem.

Jak dodał kpt. ż.w. Włodzimierz Gryener, pomysłodawca upamiętnienia PSM głazem, tradycja i korzenie są najważniejsze.

Tekst i fot. Elżbieta KUBOWSKA

Na zjeździe w 2013 roku na 50-cio lecie powstania PSM w Szczecinie na Wałach Chrobrego.

Od prawej na dole: Stanisław Kuszmidler, Michał Sadłowski, Włodzimierz Grycner, Lech Katkowski, Zbigniew Zdrowski, Andrzej Surmacki, Lech Jasiński,

Józef Gabiński, ..., Wojciech Klimaszewski.

Od prawej u góry: Michał Kasprzak, ..., Jacek Różkowski, ..., Mikołaj Kuszko, ..., Tadeusz Dudziński, Jacek Sienkiewicz, Zdzisław Maciejowski.

Zjazd absolwentów PSM. Pierwszych absolwentów PSM w Szczecinie na Wałach Chrobrego 1966 r.

Od prawej pierwszy rząd: Kazimierz Jawor, Włodzimierz Grycner, Jerzy Byczkowski.

Od prawej drugi rząd: Andrzej Robaczyk, Michał Sadłowski, Bogusław Fiuk, Wojciech Klimaszewski.

Spotkanie pierwszych absolwentów PSM na Wałach Chrobrego w Szczecinie rocznik 1966.

Od lewej: Jacek Urbańczyk, Jerzy Graca, Krzysztof Pomorski, Zdzisław Maciejowski, Ryszard Szczygielski, Henryk Maziarz, Andrzej Surmacki, Bogusław Fiuk.

Pierwsi absolwenci PSM w Szczecinie na Wałach

Chrobrego, po 50-ci u latach od ukończenia.

*Apel Peesemki przy „Kamieniu PSM” 30.09.2017 r.
(podczas Inauguracji Nowego Akademickiego Roku AMS).*

*Apel Peesemki przy „Kamieniu PSM” 30.09.2017 r.
(podczas Inauguracji Nowego Akademickiego Roku AM).*

*Apel Peesemki przy „Kamieniu PSM” 30.09.2017 r.
(podczas Inauguracji Nowego Akademickiego Roku AM)*